

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President. A. S. BURLISON. POSTMASTER GENERAL. Tel. So. Boston 2411

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America K. J. PAULIAUSKAS Sec'y and Business Mgr. EARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 " S A N D A R A " 27 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 4

So. Boston, Mass., Sausio (January.) 26 d., 1922 m.

Metai IX.

Lietuvos Kabinetas Rezignavo

VILNIAUS RINKIMŲ SURAŠAS.

Pereitoj Nedėlioj Numirė Popiežius Benediktas XV. RINKIMŲ IVYKIAL.

Lietuvių Įdėliai Rusuose.

DELEGACIJA GRĮŽTA KAUNAN.

VAŠINGTONAS, I., 20 d. (Elta). Aštuonioliktas Lietuvos Ministrų Kabinetas nutarė atsistatydinti.

ATSISTATYDINO D-RAS GRINIUS (?).

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Nepatikrintomis dar žiniomis atsistatydinęs Lietuvos Ministras pirmininkas d-ras Grinius.

POPIEŽIUS MIRĖ.

ROMA, sausio 22 d. Šeštą valandą išryto čion Vatikane mirė popiežius Benediktas XV. Mirė uždegimu plaučiu. Tuo po mirimo j rūmą įėjo kardinolas Gasparri apsuptas kitų kardinolų ir įėjo oficialiai patvirtinti popiežiaus mirtį. Priėjęs prie mirusio popiežiaus, kardinolas Gasparri ištiesė šabdą lazdukę ir sušuko: "Giacomo, Giacomo, Giacomo!" paskui peržiūrėjęs mirties liudyjimus tarė: "Dominus papa noster mortuus est" (Viespatis papa mūsų yra miręs).

Po pietų tą pačią dieną parėdytą popiežiaus rubais ir su popiežiaus pirštineis ir žiedu, popiežiaus lavoną nugabeno į sosto rūmą, kur padėjo ant katafalko. Diplomatai apstojo rakštį. Zakristijonas Zampini davė absoliucijas, kardinolai šlakino švestu vandeniu, kad maldinškai giedojų ir suklypę žiurovai jiems atsakinėjo. Netrukus atidarė duris ir įleido minias, norinčias paskutinių kartų pažūrėti į mirusį popiežių.

Paskui Benedikto XV lavoną išnešė į šv. Petro Baziliką, kur jis bus tik pusantros dienos, nes yra nebalsamiuotas, tad ilgiau laikyti negalima, nors paprotys yra laikyti per tris dienas.

Taipgi yra gandas, kad rakštis bus uždarytas tuo už kelių valandų ir kad nebus paprasto papročio duoti bučiuoti popiežiaus gryną koją.

Iškilmingos popiežiaus laidotuvių paskirtos seređai, sausio 25 d.

KITO POPIEŽIAUS RINKIMAS.

Yra paskelbta, kad susirinkę kardinolai rinks naują popiežių vasario 1 ar 2 d. Kardinolų nuomonės esą persiskyrę veik pusiau: vien norį tokį popiežių, kurs paeina iš Italijos, kiti gi — kad kokios nors kitos šalies. Vieni kardinolų stipriai linksta į pusę kardinolo Merry Del Val, paeinančio iš Ispanijos. Daug pasekėjų turi ir kardinolas De Lai. Bet kad šios dvi grupės gali drėkinti susiremti, tai galima daigtas, kad kaip kompromisą gali išrinkti kardinolą Gasparri. Gali, žinoma, išrinkti visai netikėtai. Daug žansų turi kardinolas Ratti, buvęs pasiuntiniu į Lenkiją.

LIUDNA TELEGRAMA!

Bespausdinant "Sandarą" gavome telegramą, pranešantį liudną žinią, kad Los Angeles, Cal. Sausio 24 d., 6:30 vak. mirė vienas iš žymiausių Sandaričių ir "Sandaros" rėmėjų velionis Antanas Ramanauskas. Išsėkis idėjas drauge šios šalies žemėlėje.

DEL J. ŽILIAUS PASKYRIMO.

VAŠINGTONAS, I., 20 d. (Elta). Aštuonioliktą Lietuvos įsibriovė stenografės klaida, vieton "Žiliaus — Lietuvos karinis atstovas Klaipėdai", turi būti, "Žilius — Lietuvos laikinasis atstovas Klaipėdai." Gerb. J. Žilius yra Užsienių Reikalų Ministerijos paskirtas prie laikinos Santarvės administracijos Klaipėdoje atstovauti Lietuvos interesams. Jisai yra ne karinis, bet civilis atstovas.

PRANESIMAS APIE LIETUVIŲ ĮDĖLIUS RUSŲ BANKOSE.

VAŠINGTONAS, I., 21 d. (Elta). Ministrų Kabinete nutarta derėtis su Rusų valdžia dėl indėlių gražinimo en bloc, t. y. Lietuvos valdžia išreikalauja iš rusų visus Lietuvos piliečių indėlius bankuose ir šiaip atlyginimą už esantį Rusijoje arba Rusijon išvežtą Lietuvos piliečių turtą ir paskui tas atlyginimas bus gražinamas Lietuvos piliečiams, padavusiems iki 1922 m. balandžio mėn. 1 dienos prašymus. Tiems piliečiams, kurie iki tos dienos neįteiks Užsienių Reikalų Ministerijos Upatingam Skyriui prašymą teks patįems rūpintis išgavimu iš Rusijos savo turto.

VILNIAUS SEIMO RINKIMŲ IVYKIAL.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Sausio 6 d. lenkų valdininko Rachalskio (Galicijos gyventojų) raštu buvo uždaryta švenčių, lietuvių gimnazija Vilniaus srityje. Rodunėje (Lydos apskrities) kun. Drabeniu grąsinta, jei nebalsuos, liks kankiniu. Dziveniškyje (Ašmenos apskrities) seniunai, žandarų liepiami, pranešė žmonėms, kad nebalsuojantieji mokės pabaudas penkis tukstančius markių, gyvuliais ir turtu. Trakų apskrityje lenkų žandarai grąsino nebalsuojantiems šešiais mėnesiais kalėjimo. Butrimonyje (Lydos apskrities) lenkų instruktoriai nebalsuojantiems grąsino dešimčia tukstančių markių pabaudos. Zirmunų valsčiaus (Lydos apskrities) viršaitis nebalsavusių grąsė nuolatams siųsti pastotėms. Seniūnijoje balsavo iš tukstančio šešių šimtų, tik dvidešimtis keturi lenkai dvarponiai.

LENKAI GRĄSINO BAUSTI NEDALYVAUJANCIUS RINKIMUOSE.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Lietuviai, žydai ir gudai pareiškė, kad Vilniaus Seimo rinkimuose nedalyvausią. Už nedalyvavimą jiems areštu, grąsinta, piniginėmis bandomis, turto konfiskavimu, kareivių pastatymu, namų deginimu ir ištėmimu.

IŠ LENKIJOS PRIVEŽTA VILNIUN RINKIKŲ.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Abejotinosna vietosna Vilniaus srityje privežta žandarų. Iš Lenkijos privežta daug asmenų ne Vilniaus srities. Tuo tikslu buvo liuosuojami atostogoms net ir lenkų kareiviai. Važiuojanties Vilniun buvo duodamas dovanai antros klesos bilietas ir dienpinigiai.

TAUTŲ SĄJUNGOS TARYBOS REZOLIUCIJA DEL LIETUVIŲ-LENKŲ GINČO.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Sausio 13 d. Tautų Sąjungos Tarybos priėmė lietuvių-lenkų klausimu rezoluciją, kur tarp kitko pasakyta: Tautų Sąjunga nepripažįsta dabartinių Vilniaus rinkimų: Apsaugojimui Vilniaus gyventojų teisių Tautų Sąjunga tikisi, abiem šalims sutiktus pasiūsti ten atstovus žinioms surinkti; Išvengimui karo, Tautų Sąjunga siulo pavesiti saugotų interesus kitoje šalyje draugingoms valstybėms. Tautų Sąjungos Tarybos nutarimus abi vyriausybės privalo duoti atsakymą dešimties dienų laikotarpyje.

KAS BALSAVO SEIMO RINKIMUOSE VILNIUJE.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Vilniuje balsavo Seimo rinkimuose maž-daug dvidešimtis nuosimčių. Yra faktas, kad daugelis balsavo kelis kartus; balsavo mažamečiai, persirėdę kareiviai, žmonės su Rytų Lietuva nieko bendro neturintieji. Provincijoje vienas asmuo balsavo už savo šeimos narius ir už pažįstamus. Dukštė žydai balsavo tik pogromo išvengimui. Lenkų kunigai šv. Petro ir Aušros Vartų bažnyčiose skelbė prakeikimą nedalyvaujantiems rinkimuose. Rodunėje vikarų Drabenį už atsikąmą agituoti bažnyčioje grąsino išsiųsti koncentracijos stovyklon.

LIETUVA NESUTINKA VEST NAUJĄ DEMARKACIJOS LINIJĄ.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Kadangi Suvalkų sutartimi buvo teisėtu būdu nustatyta demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kurią lenkų kariuomenė netrukus neteisėtai peržengė, dabar Lietuva atsiskakė duoti savo užgirią naujai demarkacijos linijai, kuri yra planuojama vieton kontrolės komisijos nustatytos neutralės zonos. Lietuvos delegacija prašė atkreipti didžiųjų valstybių domes į Lenkijos rytų sienos nustatymą.

LIETUVA SUTINKA, KAD GINČĄ RISTŲ VYRIAUSIAS TARPTAUTINIS TEISMAS.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Lietuvos delegacija pareiškė ženevoje, kad Lietuva sutinka ginčą su lenkais perduoti Vyriausiajam Tarptautiniam Teismui spręsti arbitražo būdu.

LIETUVOS DELEGACIJA PRAŠO PASKIRTI VILNIAUS SRICIAI KOMISARĄ.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Ženevos posėdyje Lietuvos delegacija prašė Tautų Sąjungos paskirti specialį komisarą Vilniaus srities gyventojų teisėms apsaugoti.

LIETUVOS DELEGACIJA GRĮŽTA KAUNAN.

VAŠINGTONAS, I., 16 d. (Elta). Lietuvos delegacija šio mėnesio 14 d. išvažiavo iš Ženevos Kaunan.

AMERIKOS LIETUVIŲ DRAUGIJAS FINANSŲ MISIJOS ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvos Finansų Misija šiuo metu atsišaukia į visas lietuvių draugijas Amerikoje, prašydama pasidarbuoti labai svarbiu tautos reikalu.

Visiems yra žinoma, kad amerikiečių lietuvių organizacijos nuveikė milžinišką darbą Lietuvos atgavimui. Kada Lietuvą dar caras valdė ir kada savo spaudos neturėjome, amerikiečių draugijos kurė lietuviškos šviesos židinius čia, Amerikoje, auklėjo lietuviuose demokratijos ir savarankumo dvasią, ir gaivino brolių dvasiją Lietuvoje. Laisvės vėjai papūtus, amerikiečių draugijos nešė Lietuvai visokią pagalbą, kad tik galėtų vergijos pančius nusikratyti. Lietuvos laisvės ir apšvietos reikalus mūsų draugijos visada rėmė konuoširdžiausiai ir galima drąsiai pasakyti, kad Lietuvai gyvybę ir laisvę užtikrino ne kas kitas, kaip amerikiečių draugijos. Tais savo darbais mūsų draugijos išrašė savo vardus istorijon neišilddomomis raidėmis.

Tik reikia tas aukso raides — draugijų darbus — surinkti į vieną vietą ir pastatyti mūsų draugijoms amžiną paminklą, kurs ir mūsų ainiams primintų, ką Amerikos lietuvių draugijos yra nuveikusios Tėvynės Lietuvos labui. Yra numatyta išleisti netolimoje ateityje knygą, kurioje būtų surašyti visų mūsų draugijų geri darbai Lietuvos labui. Tose knygoje tilps taip-pat draugijų fotografijos. Kiekviena draugija, skyrius ar kuopa prisidėjusi prie to darbo — surinkimo žinių — gaus po vieną egzempliorių tos knygos uždėk.

Visų mūsų organizacijų, kaip centralinių, taip ir vietinių valdybų, nuosirdžia prašome į pagelbą tam svarbiam darbui. Lai tasai paminklas amerikiečiams išeis tikrai garbus ir pilnai užbaigtas.

Organizacijų sekretoriai netrukus gaus iš Misijos tam tikrų laiškų su visais reikalais nurodymais. Kol kas, dar

primenam visoms draugijoms, jog-dabar yra varomas Laisvės Paskolos užbaigimo vajus.

Lietuvos Finansų Misija Amerikoje, Paskolos Skyrius, 370 Seventh Ave., New York, N. Y.

DAUGIAU STOČIŲ KVOTAS UŽBAIGĖ.

Chicago apielinkėje daroma smarkus vajus. Draugijos viena kitai nepasiduoda laike metinių susirinkimų, nutardamos bonus pirkti. Manoma išleisti draugijų albumą, todėl svarbu, kad visos draugijos gerai pasirodytų. Gerb. Lietuvos atstovas Vidurinėje Pensylvanijoje.

Taigi jau penkiolikta kolonija atsistuoja garbės užsitarnavusių eilėn, antrojo vajuos kvotą pabaigdamą. Ta kolonija yra Schenectady, N. Y., jos kvota buvo \$1,000, o jinai jau bonų pardavė už \$1,150 ir dar toliaus pasižada darbuotis. Kuri gi bus sekanti iš eilės savo kvotą užbaigti? Pagyvesime, pamatysime ją pasveikinsime.

Nors dauguma kolonijų puse-tinai paskolos reikale darbuojasi, bet yra keletas tokių, kurios jau toli priešakyn pasivarė. Štai Amsterdam, N. Y. savo kvotą jau seniai užbaigė ir jau viršaus kvotos padarė virš tukstančio dolerių. Cicero, Ill. penkių tukstančių dolerių kvotą turėjo, vieno-k jau virš kvotos padarė \$2,500. Du Bois, Pa. nors naują stotis, bet puikiai darbuojasi ir prie \$1,500 kvotos dar tik \$400 truksta. Randasi ir daugiau tokių darbščių kolonijų, kurios pilnai atjaučia svarbą greitos pagalbos Lietuvai suteikti.

Kadangi dabar daugumos draugijų laiko savo metinius susirinkimus, todėl prie to gražios progos daugelis iš jų aptaria Laisvės Paskolos reikalus ir nusprendžia pirkti Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų. Prie šios progos reikia pastebėti, jog yra Misijoje sumanymas išleisti visų Amerikos lietuvių draugijų gražų albumą, kuriame būtų apart kit-ko pažymėta, kiek, kuomi ir kuri draugija yra prisidėjusi prie išgavimo ir užtikrinimo Lietuvai laisvės. Taigi labai svarbu, kad tokiame albume visos draugijos gerai pasirodytų! Dar yra proga savo darbuotę papildyti, nes dar laisvės paskolos vajus neužsibaigė.

Prieš kiek laiko, kai-kurias Pensylvanijos kolonijas applan- kė Dr. Bielskis, Finansų Misijos Reikalų Vedėjas ir pasidžiaugė iš gražaus besidaravimo, ypač Wilkes Barre, Pittston, Mahanoy City, Shanandoah ir kitose kolonijose. Šias kolonijas, arba geriaus sakant Vidurinę Pensylvaniją vasario pradžioje atlankys Lietuvos atstovas gerb. Čarneckis, todėl vietos darbuotojai, patyrę apie tai subružo prie to ir sutiko tinkamai pasirengti ir kad prie tos progos būtų galima dar daugiau laisvės paskolos bonų parduoti.

Kitoje šio laikraščio vietoje skelbiama, kada ir kurioje kolonijoje gerb. Atstovas lankysis.

Lietuvos Finansų Misija, Paskolos Skyrius, 307 Seventh Ave., New York City.

AIDAI IŠ LIETUVOS.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ.

Juodaraščių kaime, Klebiškio valsčiuje gruodžio 22 d. apie 7 valandą vakare tapo papildyta baisi žmogžudystė: tapo užmušta su kirviu 5 ypatos — Antanas Pranka, apie 30 metų ir jo motina 60 metų amžiaus; taipgi jų kaimynai Andrius Čepauskas ir jo moteris apie 60 metų amžiaus ir dukte apie 27 metų. Juos rado ant rytojaus baisiai galvos sutrupintus ir kai-kurių nukirsintus. Žmogudžiai nesugauti, bet girdėti gandas, buk pas Prankus atėjęs gruodžio 22 jų koks familijantas, apsimetęs liga kurį paguldė į lovą paliko, o motina su sunum išėjo pas kaimynus dirbti, palikdami net ir grįčios raktą. Užmuštieji radosi po užrakintomis grįčios durimis.

Matomai ne plėšikų darbas, nes kaip Prankai, taip ir Čepauskai buvo neturtingi ukininkai, vos po 6 margus žemės tevaldė.

Prankų išnešta sunaus apsi-vilkimas ir čeverykai su kiek audimo, bet Čepauskų nieko neimta, jei bent kiek rado pinigų, kurių kalbama, buk turėję kiek.

Tas ligonis, ant kurio žmogžudystę metė, yra kai-kuriems toje apielinkėje žinomas, bet dar nesurastas. Prankų šermyse pats esu lankęsis. Amerikietis.

MAŽEKIAI.

Lapkričio 26 d. buvo čia sušaukta Mažekių apskr. pradžios mokyklų mokytojų konferencija. Konferencijoje dalyvavo apie 50-60 asmenų drauge su tikybos mokytojais. Pažymėtina, kad ne visi apskr. mokytojai buvo atvykę. Dienotvarkė buvo gana plati. Instr. p. K. Barkauskas skaitė įdomų referatą apie "Patriotizmą, jo prievoles prieš kosmopolitizmą ir kaip auklėti priaugančioje kartoje tikruosius tėvynės meilės jausmus." Paskaičius referatą buvo ginčų, bet ginčytasi neilgai del laiko stokos. Pastebėtina susiginėjimas su vienu mokytojų profesinės sąjungos nariu.

Šiaip pati konferencija davė mokytojams gana daug medžiagos. ("Lietuva").

LIETUVOS ATSTOVO KELIONĖ APLANKYTI LIETUVIŲ KOLONIJAS PENNSYLVANIOJE.

VAŠINGTONAS, I., 20 d. (Elta). Lietuvos atstovas V. Čarneckis vasario mėnesyje aplankys šias lietuvių kolonijas Pensylvanijoje: Vas. m. 1 d.—Wilkes Barre, Pa. " 2—Kington, Pa. " 4—Plymouth, Pa. " 5—Scranton, Pa. " 7—Forest City, Pa. " 8—Sugar Notch, Pa. " 9—Pittston, Pa. " 19—Mahanoy City, Pa. " 20—Tamaqua ir Coaldale, Pa. " 22—New Philadelphia, Pa. " 23—Minersville, Pa. " 25—Mt. Carmel, Pa. " 28—Hazleton, Pa. Kartu su atstovu važiuoja Atstovybės sekretorius M. Viničkas ir juriskonsultas B. Mastauskas.

A. L. T. S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 12 kp., Lawrence, Mass.:
Feliksas Jurkevičius,
Valerija Mikšienė.
Prie 15 kp., Bridgeport, Conn.:
M. Ramanaukas.
Prie 16 kp., Worcester, Mass.:
Petras Mazgelis,
Antanas Babinskas.
Prie 21 kp., Rochester, N. Y.:
Antanas Navikas.
Prie 73 kp., Greenfield, Mass.:
Klemensas Vencius,
Jonas Baranaukas.

PRIE KO EINAME?

Paskutiniams laikams pažvelgus į klerikalų politiką negalima įsivaizdinti, prie ko einame ir kas rengiama Lietuvai. Iki šiol kartu su klerikalais dirbę pažangesni žmonės jau išėjo iš kantrybės ir nepakęsdami klerikalų šmugelavimų ir visokių nachalyščių priversti yra pasitraukti iš viešo visuomeninio veikimo.

Pavyzdin paimkime, kad ir Lietuvos ministerį pirmininką D-rą Grinių, apie kurį pereitame "Sandaros" numeryje redakcijos būtų rašoma. Tai buvo vienintelis pažangus žmogus Lietuvos ministerijoje. Gerb. D-ras Grinius, laikydamas ministro pirmininko vietą, lošė labai svarbią rolę Lietuvos valstybiniame vaire. Jo atsistatydinimas mums, sandariečiams, ir visai pažangiai visuomenėi turėtų labai apėti, kadangi tas mums parodo, jog klerikalai ant tiek nusišmugelio, kad su jais teisingas žmogus viename suole negali sėdėti.

Matant tokius įvykius, kaip sandariečiams, taip ir visai pažangiai visuomenėi reikėtų imties smarkiau už darbo. Visos Sandaros kuopos privalo šaukti skaitlingus susirinkimus, kuriuose judinti svarbius politiskus įvykius, aiškinti ir nurodyti visuomenėi visus tos klerikalų darbus, kokius jie atlieka ir ką jie mano surengti Lietuvoje ir prie ko Lietuva yra vedama. Jei-gu mes sėdėsime rankas nuleidę, tai, beabejo, greitai laiku juodas debesys užslinks ant Lietuvos padangės, ir šviesią saulutę sunku bus išsvysti.

Štai šiomis dienomis po Amerikos lietuvių kolonijas trankosi kun. Garmus. Jis su kitų kunigų pagalba ir agitacija bažnyčiose apgaulingai suaugituoja katalikišką visuomenę, iškaulindamas jų sunkiai uždirtbus skatiškus neva tai kokius "kultūros reikalams." Jie iš suaugituočių žmonių surenka tukstančius dolerių, kurie bus naudoti ne gerovei tų pačių, kurie juos aukavo. Jie už tos surinktus pinigų susuks neišdrąskomus klerikaliskus lizdus apkvašydami Lietuvos artojus - kaimiečius, perves seimuose tokius įstatymus, kurie bus naudingi ne abelnai visiems Lietuvos gyventojams, bet tik klerikaliskoms gaujoms.

Mes, sandariečiai, turime ginčą, su kuriuo galime užkirsti kelią tiems visiems klerikalų pragaištingiems tikslams. Tas musų ginčas ir yra musų Politinis Fondas. Jeigu klerikalai Lietuvos pragaiščiai surenka tukstančius, tai kodėl gi mes geriams, šventiems tikslams negalime surinkti arba sudėti keletą desėtkų tukstančių?

Čia jau turėtų būti pareiga aukuoti į Sandaros Politinį Fondą netik sandariečiams, bet kiekvienam lietuviui, kuris tik sveikai mąsto ir trokšta pilnos laisvės savo Tėvynei. Visos Sandaros kuopos, kiekviena savo kolonijoje, privalo rinkti aukas ir pirm, negu kad užeis va-

šaros karščiai, visų kuopų yra pareiga surengti bent po vieną parengimą ir likusį pelną paskirti savo Politiniam Fondui. Jeigu mes visi — visos Sandaros 73 kuopos — stosime į darbą, tai nė patys negalėsime įsivaizdinti, kokius darbus mes nuveiksime. Tad į darbą visi sandariečiai! Dar yra laikas, kol dar neapsiniaukė padangės musų Laisvos Tėvynės.

K. J. PAULASKAS.
A. L. T. Sandaros Sekr.

Iš A. L. T. S. Kp. Veikimo.

BALTIMORE, MD.

Sausio 15 d. buvo A. L. T. S. 5-tos kuopos nepaprastas susirinkimas. Narių susirinko nedaug, bet visi gyvai apkalbėjo organizacijos reikalus. Nuodugnai apkalbėta A. L. T. S. prezidento "konfidencialis" laiškas ir nutarta duoti atsakymą su pilnu užgyrimu C. Valdybos nusistatymo link naujai organizuojamo bendro su klerikalais darbo.

Toliau buvo apkalbama, kad A. L. T. Sandara, kaip Centras, taip ir kuopos, visur ir visame stengtųsi imti vadovaujančią rolę kaip politiniame, taip ir visuose kituose reikaluose, nes mes jau taip toli nuėjome dangstydamiesi tuo nelemtu ir mums kenksmingu bipartiviškimu, kad jau toliau negalime eiti jokiu būdu. O kad tas mums ne taip lengva bus atsiekti, tai likosi nutarta, kad tuo būtų pradėta vesti agitacija kaip per spaudą, taip ir privatiniuose pasikalbėjimuose, kad tik A. L. T. Sandara tegali būti vadovaujanti tautininkų organizacija, o ne kokia "vidurinė sriovė", ir "bepartyviai".

Buvo ir daugiau apkalbama gana svarbių reikalų, bet kad jie neliečia abelną Sandaros veikimą, tai apie juos čia nē nekalbėsiu.

Ant galo buvo renkama kuopos valdyba 1922 m. Pirmininkas laikinai likosi tas pats P. Jaras, vice-pirm. išrinktas naujas — pil. S. Levonavičius, kiti visi likosi senieji. Korrespondentas likosi išrinktas taipgi laikinai P. Jaras.

Prie kuopos tą susirinkimą prisirašė du nauji nariai. Sekantysis kuopos susirinkimas bus sausio 27 d., 7 v. 30 m. vakare. Lietuvių svetainėje prie Hallins St. Malonėkite neatbutinai visi susirinkti ir naujų atsivesti, nes bus daug svarbių reikalų aptarti. Taigi katrie esate dar neužsimokėję už pereitus metus, malonėkite užsimokėti, nes neužsimokėjusiems bus laikraštis su-laikytas.
P. Jaras.

RACINE, WIS.

A. L. T. S. 35 kp. buvo metinis susirinkimas sausio 15 d. 2:30 val., Union Hall. Padaryta keletas svarbių nutarimų.

Nutarta aukuoti Sandaros skolų apmokėti \$100.00; musų kuopai buvo kvota \$80.00, mes dar perviršį pridėdam \$20.00. Ateityje remsime kiek galėdami tą savo išvijoje lietuvišką lizdelį. Mes liuosu noru nei keno neverčiami stojame į Sandarą ir dabar gindami savo demokratinės idėjos. Nariai pildome musų gerbiamo Centro, Valdybos uždėtas pareigas.

Kad iš mus dauguma važiuos į Lietuvą trumpoje ateityje, tai neužginčijamas faktas. Tad kol ne išvažiuosime, turim sustiprinti Sandarą Amerikoje ir duoti paramą, kiek tik reikalaus mus vienminčiai broliai iš užma-

rių. Reikalas visiems atverti kišenių ir tiems tikslams po penkinę, dešimtinę privalome duoti. Biednesni nepasiliksime. O taip darydami savo priešus pergalėsime.

Likosi nutarta apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybės gyvavimo 4 metų sukaktuvėms. Bus kviečiamos vietinės draugijos, kad bendrai susitarus švęsti vasario 16 d. Jei mus pakvietimą draugijos nepriims, mes vieni tą vykdysime. Tikimės, kad kaip vietos draugijas, taip visus veikėjus tame reikale sutaikys Tėvynės meilė ir prigimti lietuviški jausmai.

Nutarta, kad sekančią vasarą būtų rengiamas piknikas birželio 11 d., imant Midway Park.

Kuopos valdybon išrinkta šios ypotos: pirm. Jeronimas Filipas; vice-pirm. Antanas Medžis; sekretorius M. Kasparaitis; išdinininkas Antanas Vaičikonis; išdo globėjai: Ona Šimutė, Simonas Sagentas; organizatorius M. Kasparaitis. Į valdybą, galima sakyti, įėjo visi gabūs ir tinkami nariai tiems darbams. Šiais metais yra viltis kuopą padidinti nariais ir finansais. Turint tvirtą valdybą, bus galima lengvai tą atlikti.

Atsakyta į Centro pirm. prištutus klausimus, išreiškiant kuopos mintis. Tame susirinkime prisirašė naujas narys Antanas Medžis. Sekančiame susirinkime tikimės naujų narių daug sulaukti.

Visi dienos bėgio politikos klausimai gan gyvai buvo gvildenami ir rimtai išami. Gaila, kad kaip-kurie nariai, esant tokiam svarbiam momentui, nenoriai lanko kuopos susirinkimus. Draugai, mus visų yra bendras reikalas, tad visi turime bendrai dirbti, kas kuo galime. Kada matote "Sandaroje" ar per atvirutes gaunate pakvietimą, jog bus susirinkimas privalote, gerbiamieji, susirinkimus lankyti. Atminkite tik tą, kad apiešta ir geriausia žemė dirvo-nais pasilieka ir tuomet neišvengiamas sunkus darbas esti. Vengkime apsnudimo ir tankiai lankymės į kuopos susirinkimus, gal po valandos laiko gausime seniai laukiamų pasikaitų, tuomet dar mus susirinkimai bus žingedesni.

Rašt. M. Kasparaitis.

SCRANTON, PA.

Sausio 3 d., 1922 buvo puikus koncertas, parengtas A. L. T. Sandaros 65-tos kuopos, Scranton, Pa., Lincoln svetainėje, kur publikos prisirinko gana didelis skaitlius, ir ant kiekvieno veido galima buvo matyti užsiganėdinimo ženklas. Garbės žodį užsipeinė musų dainiai ir dalyvaujantieji programe.

Ponia Paulina Žemulienė-Lesko, gerai žinoma seniaus živilės choro sopranas-solistė, neužmiršta scrantoničių ir savo švelniu balseliu laikė užvavėtus klausytojus. Panelė Jennie Picone (italė) prisidėjo savo pukiū balsu. Panelė Julėi Strolin-titei, favoritei musų jaunimo, tik pasirodžius ant scenos tuo publika parodė, kiek ją gerbia, nes aplodismentų netruko, p. J. Wasilenko (ukrainas) sudainavo kelias rusinų ir lietuviškų dainelių, kurios patiko visiems.

Kas-link musų jaunūčiai spėkos, tai yra labai pagirtina, dainu yra klausyties mažučiu balse-liu kad dainavo Stefanija Mas-lauskaitė ir Franė Gustaičiūtė duetą: "Sudiev tau, mylimas brolelė!" Toliau parodė savo gabumą S. Maslouskaitė: labai originališkai priminė tinkama dainelę ir vaidinimu nevienu Ameri-kiečio praleistas linksmai dien-as Lietuvoje, ir prabėgo, nors per tą trumpą laiką, per mintis, kuomet per šienapjutę, nejuau-šiant vargo ir prakaito, nuo sunkaus darbo grįžo namo links-

KLAIPĖDA.

Tuo pat metu, kai Vilniuje želigosvis, vykdydamas lenkų valdžios valią, ir lenkų naudai, padedant lenkų sąjungininkams, ruošia rinkimus į vadinamą seimą, kurs privalo išspręsti Vilniaus likimą, pasisakyti, žinoma, už Vilniaus žemės prijungimą Lenkijai, daroma panaši akcija ir Klaipėdos krašte.

Lenkų ir jų sąjungininkų, matyt, yra pasiruošta praryti Lietuvą. Žinodami, kad jiems tai taip lengvai nepavyks, jie eina dabar naujais keliais, butent: jie nori išrišti plebiscito keliu tų kraštų likimą, į kuriuos Lietuva turi teisių. Tuo būdu Lietuvą iš visų pusių apsiatus, jie mano, greičiau pavyks jiems pasiekti savo tikslą. Vilniuje rinkimai buvo atvirai daromi, ir visas pasaulis žino apie juos. Klaipėdoje gi daroma akcija, kuria bandoma apgauti užsienius. Prancuzai jau iš pradžių rezervavo Klaipėdą lenkams. Jie varė gudrią politiką jau nuo pirmos jų atvykimo į Klaipėdos kraštą dienos. Ten atvykę, jie rado dvi dideles politikos sroves: lietuvių, norinčių dėtis prieš Lietuvą ir vokiečių, norinčių grįžti prie Vokietijos. Abi partijos vedė aršią kovą vieną prieš antrą. Prancuzai jiems nekludė. Heimantbuntininkai įsitikinę, kad jiems nebėsa jokios vilties grįžti prie Vokietijos, pradėjo agituoti už savarankumą. Šita ideja Prancuzams patiko, o žinoma, pirmoji eilė ir lenkams, nes ta ideja jiems ir jų sėbrams atsidarė plačia galimybe spekuliuoti Klaipėdos kraštu, kad pasiekt ir kitų savo tikslų visoje Lietuvoje. "Buntininkai" stengėsi iškovoti kraštui apsisprendimo teisę. Bet Versalės sutarty to nenumatyta ir tai kai-kurioms santarvės valstybėms nepageidaujama. Prancuzams, žinoma, "Heimatbuntininkų" reikalavimas gauti galimumo pasisakyti už Vokietiją, taip-pat buvo nepriimtinas. Tačiau jau visai kitas dalykas buvo, kaip jie pareikalavo galimumo pasisakyti už krašto savarankumą. Atvirai tai padaryti pasirodė nepatogu. Lietuviams reikalaujant grąžinti į mokyklas lietuvių gimtą kalbą, "Heimatbuntininkams" pavyko prieš tos progos išrupinti "gyventojų atsiliksimą" teisę, kuri davė jiems, mokytojams, kunigams ir kitiems germaniais padedant, pageidaujamų rezultatų. Kiek vėliau "Heimatbuntas" nusmuko ir nustojo savo įtakos gyventojų tarpe, kadangi keli jo vadai ir įtakingiausi nariai per atvirai buvo pasidavę prancuzų politikos norams. Del to nemaža vokiečių spaudos dalis pradėjo prieš tai akciją. Klaipėdos krašto gyventojai, bijodami lenkų, neberėmė "Heimatbundo" politikos.

Dabar krašto savarankumo šalininkai sugalvojo kitą būdą. Artinantis Klaipėdos krašto gaimai dainuodami. Linksmostai buvo kiekvienam mintys, ir todėl didelį įspudį padarė. Atsi-žymėjo ir broliai Savitskučiai, kurie palinksmo publiką grieždami ant piano ir smuiko; tikėtis galima iš jų kada nors gabų artistų.

Ant galo musų jaunūčiai perstatė piemenėlio gyvenimą labai artistiška. Jonas Stirna piemenėlio rolėje nupiešė piemenėlio džiaugsmus ir vargus, ir panelės: Franė Gustaičiūtė, Stefanija ir Adelė Maslouskaitės, Ona Radvilaitė ir Alda Stelmokaitė rolėse rožiu, su piemenėliu bekalbėdamas dainele simpatizavo jam. Taip pasibaigė programos, po kurio tęsėsi šokiai ligi vėlu-mos.

Sandariečiai! daugiau tokių vakarų!
Vytautas A. Kerševičius.

lutiniam išsprendimui, "Heimatbuntas" bijodamas, kad tas išsprendimas galėtų išeiti Lietuvos naudai, skubotai sudarė naują organizaciją, vadinamą: "Arbeitsgemeinschaft", kurios tikslas yra iškovoti Klaipėdos kraštui visišką savarankumą santarvės valstybių globoje su tų valstybių paskirtu vyriausiu komisaru priešakyje. Paminėtos "Arbeitsgemeinschaftos" tikslas tikslas yra pravesti slapta nubalsavimą už krašto savarankumą. Steigiamajam susirinkime nutarta siūsti po visą kraštą anketas ir rinkti narių, kurie privalo savo parašu pasisakyti, palaiką Klaipėdos krašto savarankumą. Tuo būdu būtų jau plebiscitas praveistas. Žinoma, ir čia neapsieis be tam tikros propagandos. Be abejojimo paraškai bus renkami tam tikrų agitatorių, kurie jau mokės prikabinėti ukininkus ir kitus gyventojus. Jau teko pastebėti gana daug tai patikrinančių faktų. Siunčiama atskirų valsčių įtakingi žmonės, mokytojai, kaimų šaltyčiai ir t. t. Jau labai smarkiai pradėta varyti propaganda. "Heimatbundo" laikraščiuose skelbiama atsišaukimai, kur stambiomis frazėmis raginama krašto gyventojai rašyti išsiuntinėjamus visur sąrašus. "Vokiečiai, lietuvininkai — rašoma ten — reikia gelbėti tėvyne! Senajai mūsų tėvynei dingus, mes privalome įsikurti naują tėvyne, turim rupintis sueiti su musų kaimynais į taikingus santykius, bet ne musų brangiausių turtą, mus pačius parsiduoti "Memellandbundo" centrą Berlyne prašo visus Vokietijoje gyvenančius Klaipėdos krašte gimusius moteris ir vyrus — paduoti savo adresu. Jiems pranešią tuomet svarbių žinių.

Kas dabar daroma Klaipėdos krašte tai yra tikras pasaulio apgavimas. Aukščiausioli Taryba neleidi Klaipėdoje plebiscito, o lenkų-prancuzų šalininkai ruošia "plebiscitą," kokio savo apgaulingumu dar nėra niekur buvę, kuris gal tegalėtų būti pastatytas greta tik su "seimo rinkimais" Vilniuje. Propaganda prieš tą "plebiscitą" prancuzai vargiai beleistų, nes viskas, kas ten daroma, be abejojimo yra sugalvota lenkų konsulate, o fanotikai "buntininkai" leidžiasi apgauti tiems, kurie mano Klaipėdos kraštą praryti. Kame yra tas pasaulio apgavimas? "Buntininkai", remdamies Klaipėdoje dar beveikiančiais vokiečių įstatymais, duodančių draugių teises, įkuria organizaciją "Arbeitsgemeinschaft" tikslu praveisti kurioje nors formoje plebiscitą. Kiekviena organizacija turi teisės prisitraukti ir narių. Kaip jie tai daro, tai jau jų dalykas. Kiekvienas mato, kad čia apgaulingu būdu ruošiamas uždraustas plebiscitas. Bet nėra ko bijoti. Prancuzai jiems nekludys, kadangi jiems ir jų dragams lenkams šita akcija tegali būti labai naudinga.

Kas per organizacija yra tas "arbeitsgemeinschaftas" geriausiai parodo jos įstatai, kuriuos skaitome:

§ 1. "Arbeitsgemeinschaft" yra visų Klaipėdos krašto gyventojų sąjunga, kuri reikalauja savo šaliai nepriklausomybės ir savarankumo laisvos valstybės formoje, kadangi tik toks išrišimas teatatinke Versalės sutarties sudarytiesiems Klaipėdos krašto gyventojų ukio ir gyventojų interesams.

§ 2. Nepriklausomąją Klaipėdos valdybą laiduoja vyriausios santarvės ir jų sąjungininkų valstybės, kurios taip-pat paskiria vyriausią komisarą.

§ 3. Klaipėdos kraštui egzistencijos ir gyvenimo sąlygos yra prekybos sutartys su Vokietija, Lietuva, Latvija ir Lenkija, ir

"Arbeitsgemeinschaft" griežtai reikalauja kuo greičiausiai jas padaryti. Abiejuose paskutiniuose paragrafuose nurodoma, kuriu būdu galima prisidėti prie sąjungos ir kaip susideda valdyba.

Pažymėtina yra, kad nariais tegali būti vyrai ir moterys, turį nemažiau, kaip 20 metų amžiaus, t. y. galį dalyvauti rinkimuose. Daugiausia be abejojimo patinka prancuzams ir lenkams antras paragrafas, kur reikalaujama, kad santarvė ir jų sąjungininkai, tai yra ir lenkai, laiduotų krašto savarankumą ir gauna už tai teisę paskirti kraštui vyriausį komisarą. Fanatikai, buntininkai savo akluo kraštui nieko blogesnio padaryti negalėtų. Kas krašto savarankumą laiduoja, privalo laikyti ir kariuomenę, nes galėtų nesutikti su tokia sudaroma padėtimi ar komunistai, ar žemdirbiai, ar lietuvininkai, ar kas kitas. Tuo tarpu pasilikti prancuzai. Bet pagaliau tokiai kariuomenei išlaikyti negalima būtų rast pakankamai lėšų, kadangi prancuzų valiutą, sulýginus su vokiečių, stovi gana aukštai, o "Vaterlandas" nieko nebeduotų. Reiktų jieskoti pigesnės kariuomenės. Teliktų vien imti lenkų, nes bankrotui prisitartinus valstybė tegalėtų eiti pas lygius brolius — lenkus.

Šita lenkų kariuomenė tuomet kaip tik atliktų dvėjopą uždavinį: ji turėtų Lietuvai neleisti prieiti prie Juros ir tuo būdu stengtų padaryti Lietuvai negalima ekonominiai savarankiai gyventi. Tuomet, mano lenkai, Lietuva busianti priversta dėtis su Lenkija. Antras jos uždavinys būtų budėti Rytų Prūsų šiaurės flanke, nes ir šis riebūs kėsnis būtų nepasotinamam lenkų apetitui, apie ką jau dažnai galėjom skaityti lenkų spaudoje.

"Arbeitsgemeinschaft" valdybą įeina žmonės, kurie ligi šiol nepasisūžymėjo "Heimatbunde." Pirmininku išrinktas lenpiuvių savininkas Arckeris iš Rusnės, kuris kadaisia prijauktų lietuviams. Kiti valdybos nariai yra ar įsilvilkę politinį chameleono kailių, ar šiaip neįžymųs gavalai.

Gyventojams suklaidinti sudaryta dar kita organizacija, kad, viena, galėjus laisviau ir siauresne programa veikti, nes "Heimatbundo" veikimas buvo varžomas, antra, kad galutinai suklaidinus Klaipėdos visuomenę. Naujos organizacijos programoje nekalbama apie jokios kultūros išlaikymą, tik apie krašto nepriklausomybę ir laisvę. Tuo būdu propaganda daug geriau vyksta, nes — kas nenorėtų būti laisvas?

Kad vedama kraštą į lenkų stovyklą, nieks dar nepasakė. Čia būtų pirmoje eilėje ir Lietuvių Tautos Tarybos uždavinis averti žmonėms akis, nežiurint krašto valdytojų.

Vokiečių telegramos iš Berlyno praneša, kad vyriausias Komisaras Petisnė išvažiavęs į Paryžių jiekšti savo politikai paramos. Be to išvažiavo su juo "Eltos" gautomis tikromis žiniomis, ir Pagėgių apskrities prefektas.

Prieš kurį laiką socialdemokratų frakcija buvo įnešusi St. Seime interpeliaciją dėl Klaipėdos krašto ir musų spauda ir visuomenė gyvai pradėjo interesusotis tuo klausimu. Bet dabar, kai arti pavojus nustoti ir tos musų teisėtai siekiamos šalies per lenkų apgaulingus suktumus, per daug tyliama ir net mažai ką tezinoma, kas Klaipėdoje dedasi. Reikia subrusti!

("Lietuva"). N—s.

SANDARIEČIAI, PLATINKI-
"SANDARĄ!"

Karui Siaučiant

Bočių Atmintojas

Lenkų brigada išsivysčiusi giriuose teko lietuviams su visu jos grobiu: keliolika patrankų daugybė kitokio grobio, arkliai ir kt. ir ją lietuvių nuginklavo Kaišedoryse. Dauguma lenkų išsivysčiusi, paskiau vogdami žmones, bet ištise brigada pasiekė Kauno belaisvių stovyklą, ten radusi pasilįs.

Nustatius su rusais laikiną demarkacijinę liniją ir Landvaravui likus jų pusėje, turėjome jį apieisti. Gavus įsakymą liepos m. 24 d. jį apieidome, ir mūsų pulkas gavo pasilios ir nuvyko atsargon į šalies vidų arčiau laikinosios sąsostinės Kauno, kur prabuvo apie 5 savaites — iki rugpjūčio m. 30 d.

PASTABA: Kadangi iš mano dienos lenkų fronte Suvalkuose ir Vievio rajone 1920 m. nuo rugsėjo m. 1 d. iki lapkričio m. 1 d. esu jau rašęs savo užrašuose „Iš Karo Dienyno Lenkų Fronte“, kas „Sandaros“ N. 45, 46 ir 46 (1920 m.) buvo išspausdinta, tu patį ž. džiū ir tame pačiame laikraštyje, nemanau kartoti.

Tęsiu toliau nuo laiko užbaigimo anų minimų užrašų, t. y. nuo lapkričio m. 1 d.

41. PRIEŠ ŽELIGOVSKININKUS.

Francuzų, Tautų Sąjungos ir kitų globojamai dukrelei Lenkijai išėjus ir įsigijus pukią t. liukę Želigovskį jaja bezaizdama metė į podukrą, Lietuvą, pataikydama jos krutinę ir išplėsdama jai iš širdies jos sostinę Vilnių, išibėgėjusi lėlukė ėmė dar labiau šelti ir bezaizdama bandė persukti per Kauną ir visą Lietuvą. Tai vikri ir neaprašta lėlukė, neveltui XX amžiuje ir gudrijoje Lenkijoje dirbdinta, pirmosios rušies mady miestuose: Varšavoje ir jos mamos Paryžiuje, iš kur visad gauna malonų motinišką paglostymą ir pagyrimą už sumanų darbelį.

Lėlukei žaidžiant ir puoliant ant podukros, myn patrankos smarkiai staugė ir garsino apie dukrelę su savo auklėmis ir mamomis maloniai šypsodamos žiūrėjo su pasigėrėjimu į vikrią lėlukę ir rankas susidėjusios laukė, ar greit ji persöks per ir taip visokių karo audrų ir caro režimų nuvargintą podukrą. Podukra laiku susigriebė ir lėlukę ties širvintais, besokančią per Viliją pamynė po kojomis. Dukrelė Lenkija, mamos ir visos auklės pamatė, kad su lėluke nebuvo juokai ir gali ta nelaboji podukra ją sulaužyti ir lėlukei pakėlus baisy klyksmą, puolė visos į pagelbą. Kaip bematant, iki šiol nematytų mamų atsiranda tarp žaislo ugnyje ir rėkia motynišku balsu į podukrą: „nutilk, tu nelaboji, ar neliauisis išdykavus, mes patys lėlukę suvaldysime!“ Podukra, žinoma, turi klausyti ir liauties.

Po lapkričio m. pusės Želigovskis pradėjo pulti lietuvius, norėdamas pasiekti Kauną. Valanda buvo baisi ir kritiška Lietuvai, bet dėka sumanumui jos vadų ir narsumui jos kariuomenės, ties širvintais priešas gavo smarkų smugį ir palydėjęs daug savųjų ir savojo turto, pamišo. Jų kariuomenė pakriko ir nusigando. Želigovskis paliko savo važinėjamą lengvąjį automobilį ir palikęs savo mylimo draugo generolo (Lietuvos dvarininko) lavoną, vos išsprudo, gerai baloje išsimaudęs.

Želigovskiui pradėjus pulti širvintus ir kitose vietose, mūsų pulkas žygiavo pagelbon savosioms dalims, kujančioms su puolančiu priešu, tuose baruose. Diena buvo graži ir viesi. Pirlinkie mirties šmėklos galybė. Aišku buvo, kad fronte ėjo smarkūs mušiai. Priėję Čiobiškį (ant Vilijos) apsinakvojomė. Tą vakarą atskridę lenkų aeroplanai metė į Vilijos tiltą granatų, bet nepataikė ir jos puolė vandeningi, išskeldamos į viršū stulpus vandens. Naktį taipgi staugė patrankos, tik nutilo prieš rytą. Iš fronto ėjo linksmos žinios, kad musieji laimėjo ir priešas liko smarkiai sumuštas. Ryta, sėdėdamas netoli telefono triubelės išgirdau, kad Tautų Sąjunga liepianti lietuviams nebepulti Želigovskio ir padaryti paliaubas, kadangi jų armija visai pakriko-pamišo nuo lietuvių priešpuolimo.

Pertrauka padaryti, bet Lietuvos kareivis pasijuto antru kartu įžeistas: pirmu kart sumušus bermontininkus, kuomet jis pukiškai laimėjo ir norėjo tą laimėjimą baigti galutinai, liepta jam atitraukti ir palikti priešą ramybėje; ėia vėl tas pat. Kareiviuose kilo nepasitenkinimo ir pykčio ir viens kito klausinėjo: kur Tautų Sąjunga buvo, kuomet mes puolė želigovskinkai? Mes jos negirdėjome ir jos lyg nebūta. R. dos ji sėdėjo kur Paryžiuje ar dar toliau, tik mes laimėjome ir sumušėme priešą, ji tuojau ėia pat po šuviais atsirado, tartum sykiu jų eilėse kovojusi. Iš to matoma, kad ji viso antpuolio laiką fronte buvo ir žiūrėjo, kurie laimės: jei želigovskinkai — tai Dieve padėk! ir jos kas-žin ar butume girdėję. Išgirdome tik kuomet laimėjimas mūsų pusėje. Nuo tos valandos nustoję kareiviai vilties, kad galimas būtų išganymas T. Sąjungoje ir jį jų akyse nustoję garbės.

Aptilus mušiams ir padarius paliaubas, mu-

sų pulkas žygiavo tolyn. Praeinant pro Musninkus (kur kovojo ir mūsų vienas batalijonas) tik keli verstai nuo lenkų, viešpatavo kovų išpuodžiai. Tik vien ir girdėjai kalbant apie kovas, kitokių kalbų mažai išgirdavai. Ant lauko stovėjo sustatytos priešų pusėn mūsų patrankos, ir lyg laukė valandos prabilti ir iš savo nasrų pradėti leisti ugnies kamuolius ir mirtį priešui.

Žmonės pasakojo, kuomet musieji kovojo su lenkais šiose vietose ir buvo nepertoli nuo miestelio, musieji pasiėmę pagelbon piliečius-civilius kasė apkasus — ir mūsų visai menkai tebuvo. Naktį, musiesiems kasant apkasus, lenkai dešimtas kartu gausingesnėmis pajėgomis pradėjo pulti. Musieji prisileido arti ir iš šautuvų ir kulkosvydžių ugnies pradėjo jį juos mušti. Kiek buvo apkasuose kareivių ir dirbančių apkasus civilių, visi pradėjo rėkti: „Valio, buržuazija, valio!“ Dirbantiems ir kareiviams bendrai rėkiant atrodė bausis triukšmas. Lenkai manydami, kad lietuvių gan skaitlingos pajėgos, palikę nuostolių leidosi bėgti, neatsižvelgdami į užpakalį ir tik džiaugėsi kuris liko sveikas ir keikė savais įprastais žodžiais.

Perėję visu pafrončiu, apsistojome Utenos bare, pamainydami kitas dalis, nuo seniau čia stovėjusias ir kuriam laikui apsibuvome.

Norins mušiai oficialiai nebežėjo, bet lenkų užpuolimai pasikartodavo. Žiurėk, kur įpuolė išplėšė kaimo gyventojus, tai kitur ant mūsų sargybos. Užpuolus lenkams plėšti kokį kaimą, musieji eidavo gelbėti ir kartais prisiedavo pasišaudyti. Į mūsų pusę pereidavo kone kasdien lenkų pasiduodami belaisvėn. Paklausus: kam bėgate iš savos kariuomenės? visų atsakymas vienodas — kad menkai duoda valgyti, o režimas nepakenciamas. Bėgo tikri Lenkijos piliečiai, nuo Lomžos, Radomės, Kalyšiaus ir kitų Lenkijos gubernijų; pereidavo net iš puskarininkų ir karininkų.

Perbėgdavo lenkų uniformoje rusų-bolševikų kareiviai-belaisviai, kurie pasakodavo, kad lenkai juos verčia tarnauti jų kariuomenėje prie gurguolių, virtuvių ir kitų nerikiuotės tarnybų fronte. Lenkai šmeižia, kad lietuvių eilėse tarnauja bolševikai, bet kaip pasirodo, kad šitas pritinka jiems patiems. Lietuviai belaisvių neverčia tarnauti savoje kariuomenėje, o ypač svetimus piliečius, bet lenkams matyt sarmatos nėra, verčia, bet, kad kiti to nepastebėtų, užsi- puola ant kitų, kad tokiu būdu jų nepamatytų. Gudrūs lenkeliai, nieko sau. Tikri XX amžiaus laputės. (PABAIGA).

Veik. Armija, 13-VII-1921 m.

Šaipokas.

DU BROLIUKU.

Iš motyvų: „Seku seku pasaką.“

Buvo, gyveno, Ožragių miestelyj, du broliuku.

Vienas buvo storas, storas, kitas — laibšas. Pirmas valgė lašinius degtine užgerdamas, antras — gėrė degtinę lašiniiais užkandamas. Storasis buvo pramoninkas, laibšasis kareirinkas.

Pramoninkas buvo buvęs burmistru, kareirinkas dabar yra burmistru. Buvęs burmistru ėmė dovanas kiaušiniiais, suriais, sviestu, dabartinis burmistras glemžė tik drebulinėmis.

Sviestinis buvo pigesnis, drebulinis brangesnis.

Pigesnysis savo sėbrams žemę žadėdamas dalino, brangesnysis — tikrus pasus dovanėjo.

Agraro obalsis buvo, jei dovanų duoda, tai delko neimti, administratorius sakė: jei duoda — imk, jei muša — bėgk.

Abudu broliuku buvo dievobaimingu, pamaldingu, valdžiai ištikimu, milicijai paklusniu piliečiu, rinkti žymūs visuomenės darbuotojai.

Visuomenė gi susidėjo iš Tiltozinterio ir Mikel ir K-o kompanijos.

Buvo, gyveno Ožragių miestelyj du broliuku...

Ar graži mano pasaka? Knisius.

(“Sietynas”).

VIENTATVĖ.

Aš vienui vienas vis keliauju, Dygliuotų erškėčių keliais. Kovot su skausmais nepaliauju Ir sotint širdį sopuliais. Kur yra kraštas tos kelionės?... Gal nieks nežino, — neatpėns: Ar tos sunkios vargų karionės, Vaisia bent laimę pažadės? Gal vienui vienas vis kentėsiu Ir mano laimės tiek tebus, Kada ramybėje ilsėsiu, Nužengęs į šaltus kapus. Veltui svajojau sau atrasti Kelionę paramą širdies, Kuri mokėt mane suprasti, But ženklų žavinčios vilties. Šiaudien keliauju vienui vienas; Bepasilikio vien draugai: Nuobodžios, skaudžios, liudnos dienos Ir mane mylinti vargai.

Kazys Aukštaitis.

30-VIII-21 m. (“Trimitas”).

CARMEN

PROSPER MERIMEE.

(Tąsa).

Aš nemaniau ten ant ilgai apsi- stoti, nes aš pradėjau nekėsti to gražaus miesto ir jo maudytojų- si. Vienok ten buvo keli draugai, kuriuos reikėjo atiankyti, kel reikalai atlikti ir viskas tas tu- rėjo sulaukyti mane ant trijų ar keturių dienų toje senobinėje Mussulmanų sostinėje.

Kaip tik aš pasirodžiau Domi- nykonų klioštoriuje, vienas iš zokoninkų, kuris labai žingėda- vosi mano tyrinėjimais Mundos- vietovės, pasveikino mane su at- viru glėbiu.

—Garbė Dievui! — tarė jis: —Tikrai laukiamas svečias, mie- las drauge. Mes manėme, kad tamistos jau nėra gyvo, ir aš pats esu PATER ir AVE (ko aš nesigailiu) už tamistos sielą sukalbėjęs. Tad tamista neuž- muštas; mes žinome, kad esi api- plėštas.

—Kaip? — paklausiau aš nu- sistebėjęs.

—Na, tamista atsimeni tą sa- vo dailų laikrodį, kurį mes kny- gyne paspausdavome, kada nor- davome žinoti laiką. Jis suras- tas ir bus tamistai sugražintas...

—Šitai! — pertraukiau aš, truputį išmuštas iš vėžių: — o kas jei aš jį busių pamotęs?

—Niekšas kalėjime — tęsė toliau zokoninkas: — Ir kad mes žinome, jog jis yra tokis ber- nas, kuris nušauna žmogų, kad nuo jo paimti piėcette, tai mes buvome baisiai susirupinę, ar tik jis nebus tamistą užmušęs. Aš eisiu su tamista pas corrėgi- dorą, ir mes atsiimsime tamis- tos puikųjį laikrodėlį. Ir tada tamista nesakysi, kad Ispanijo- je tiesos neužlaikomos

—Aš prisipažįstu — aš atsa- kiau: — kad bevelinu netekti sa- vo laikrodžiui, nė kaip kad del manęs pakartų nenaudėlį, ypa- tingai, kad, kad... —O, nenuogąstauk, nė biskio; jis gerai atsižymėjęs, ir jie ne- gali jo dusyk pakarti. Tas ta- mistos aplipšikas yra hidalgo, taigi be išsigelbėjimo bus užpo- ryt pasmaugtas. Tad, matai, aplipšimas vienas ar kitas da- viau nepadarys jokio skirtumo jo reikale. Aš dėkavočiau dan- gui, jei būtų tik aplipšimas, bet jis yra papildęs daug žmogū- dysčių, kiekviena vis baisesnė už pirmesnes.

—Koks jo vardas?

—Šioje šalyje jis žinomas kai- po José Navarro, bet jis turi kitą Baskų vardą, kurio nė aš, nė tamista nevaliosime ištarti.

Muzikų Matas.

ROŽYTĖ.

Aušrelei prašvitus, Saulutė tekėjo. Vėjaiui papūtus, Zolelės judėjo.

Raselė aukšinė Jau kristi norėjo, Kol jauna rožytė žydėti pradėjo.

Benytis sodnelyj Po medžiais stovėjo. Į žydinčią rožę Atydžiai žiūrėjo.

Jis ranką ištiesęs Prie krumo priejo, Vienos jis rožytės Jau skinti norėjo.

Jaunutė rožytė Nuliudus lingavo Ir jauno bernycio Ji prašė-maldavo:

“Bernyti, neskiniki, “Palauk, — paspėsi, “Jaunutė rožytė “Kad skinti norėsi.”

Nors ilgu bus laukti, Bet lauksiu-gedėsiu, Pakol tav' rožyte, Aš skinti galėsiu.

Verta jį pasižiūrėti, ir tamis- ta, kurs mėgsti studijuoti keis- tas šios šalies ypatybes, priva- liai nepraleisti progos ištirti, kaip Ispanijoje toki niekšai yra išva- romi iš šio sviesto. Dabar jis yra koplyčioje, ir brolis Martinez nu- ves tamistą ten.

Mano draugas Dominykonas taip užsispyrė, kad aš apžiūrė- čiau aparatą atlikimui petit pen- dement pien choli, kad aš negal-ėjau atsisakyti. Aš nuėjau pa- žiūrėti kalinio, pasiėmęs cigarų gniužtę, kurie, aš maniau, atly- gūs už mano landumą.

Jie įleido mane pamatyti Don Josė kada jis baigė valgyti. Jis šaltai linktelėjo man ir manda- gai padėkavojo už cigarus, ku- riuos aš jam atnešiau. Suskai- tęs juos, jis išsirinko kelis ir ki- tus sugražino, pasergėdamas, kad jam daugiau nereikės, kiek jis turi!

Aš klausinėjau, ar pinigais ar- ba įtekme aš negalėčiau kiek pa- gerinti jo padėjimą. Išpradžių jis patraukė pečiaus, liudnai šyp- sodamasis; bet už valandėlės pa- keitė savo nuomonę ir maldavo manęs, kad pasistengčiau už- pirkti mišias už jo sielą.

—Ar nepasirupintum — tarė jis bailiai: — ar nepasirupin- tum, kad kitos mišios būtų at- kalbėtos už moterį, kuri tave į- žeidė?

—Žinoma, — atsakiau: — bet aš nemanau, kad kokia nors mo- teris būtų mane įžeidus šioje ša- lyje.

Jis paėmė mano ranką ir pa- niurusiai papurtė ją. Valandėlę patylėjęs jis prabilo:

—Aš galiu aš išdristi prašyti malonės? Kad grįžsi į savo ša- lį, važiوسي per Navarre, arba bent važiوسي per Vittoria, kuri yra nelabai toli nuo jos.

—Taip — atsakiau: — aš tik- rai keliausiu per Vittoria, bet galimas daiktas, kad aš pasuk- siu link Pampelunos, ir del tavės noriai nukrypsiu į šoną.

—Na, jei vyksi į Pampeluną, ten rasi daugiau kaip vieną ak- vą daiktelių tamistą sulaukyti. Gražus tai miestas. Aš tau duo- siu šį medalį (jis parodė sidab- rinį medalį, kabantį jam ant ka- klo), suvyniosi jį į popierą... (Jis valandėlei nutilo suvaldyti savo- susigraudinimą) ...ir nunešk ar- ba nusiųsk gerai moteriškei, ku- rios adrešą aš duosiu. Pasakysi jai, kad aš miręs, tik nesakysi, kaip aš miriau.

Aš pasizadėjau išpildyti jo norą. Aš mačiau su juo se- kantį rytą ir praleidau su juo da- lį dienos. Iš jo lūpų aš išgirdau istoriją, kuri seka:

Aš gimiau, jis pasakojo, — prie Elizondo, pakalnėje Batzan. Mano vardas yra Don Josė Li- zarbengoa, ir tamista gana gerai moki išpaniška, kad suprasti, jog aš esu iš Basque šalies ir se- noviško krikščioniško paėjimo.

Jei aš imu titulą Don, tai delto, kad aš turiu teisę jį vartoti, ir jei aš bučiau Elizondo'ė, aš pa- rodyčiau savo genealogiją ant pergaminio. Aš buvau skiria- mas Bažnyčiai ir baigiau tam mokslus; bet aš nieko iš to ne- laimėjau. Aš per daug mėgav žaisti tennis, ir tas buvo mano pražutis. Kada mes, Navarrai, žaidžiame tennis, mes užmiršta- me visa kita. Vieną dieną, kad aš laimėjau rungtynes, jaunikai- tis iš Alova pakėlė ginčą su ma- nim. Mudu kovėvos su ma- quilas, ir vėl mano viršus buvo, bet aš turėjau pabėgti iš tėvy- nės. Aš susitikau su dragunais ir įsirašiau į raitelių eilės Al- manza. Mūs šalies žmonės grei- tai pasirenka kareivio luomą. Aš netrukau pastoti korporalą ir buvau geroje pusiaukelėje į kvoter-masterius, kad, mano ne- laimei, mane pastatė eiti sargy- bą prie dirbtuvės Sevilleje. Jei tamista kada buvai Sevilleje, tai busi tėjijęs tą didelį triobėsį

už pylimų netoli upės Quadal- quiver. Rodos ir dabar maty- čiau pilimą ir šalia jo sargybos namus. Kada jie liuosi nuo tar- nybos, išpanai lošia kortomis arba miega, bet aš laisvas Na- varro, buvau papratęs ką nors veikti. Iš vario vielos pasida- riau grandinį pasikabinti ištem- pelio adata. Vieną dieną mano draugai sušuko: “Laikrodis mu- ša, mergos eina į darbą.” Žinote ten yra keturi ar penki simtai merginų, dirbančių prie cigarų darymo. Ten jos suka cigarus dideliame ruime, į kurį joks vyras nėra įleidžiamas be mie- sto valdžios leidimo, nes mergi- nos dirba išsirengę, ypatingai jaunesnės, kad yra karštas o- ras. Kad merginos po pietų grįžta į darbą, daugelis vaikinių eina daboti jas praeinant, ir jų ten visokių yra. Nedaugelis tarp jų panelių yra tokių, ku- rios atmestų pasiulytą šilkinę mantilą, ir net nepatyrusiems tokiame žaisle reikia tik pasi- lenkti ir pasigauti žuvis. Kad kiti vyrai žiūrėjo į jas, aš buvau ant suolo prie durų. Aš tada buvau jaunas ir išsiilgęs namų, ir netikėjau, kad kur būtų gra- žios mergos be mėlynų andarokų ir be kasų per pečius nudry- kusių. Ir andaluzietės baugino mane; aš dar buvau nepirpatsęs prie jų pasielgimų. Jos visada buvo pilnos klykavimų, niekad nerimtos ar pratariančios išmi- ningą žodį. Aš rezgiau savo grandinį ir išgirdau miesčionis sakant: “Žiurėk į tą gitanellą!”

Aš dirstelėjau ir pamačiau ją. Tai buvo penktadienį, ir aš nie- kad neužmiršiu. Aš pamačiau tą Carmen'ą, kurią tu pažįsti, ir kurios namuose aš tave radau keli mėnesiai atgal.

Ji segėjo raudoną andaroką, kuris rodė jos baltas šilkinės pančias su daugybėmis sky- lių jose, ir mažiūsius čeverykus morocco odos, užraišiotus raudo- nais raiškščiais. Ji taip buvo nu- kreipus mantilą, kad rodyti sa- vo pečius ir milžinišką akacijos žiedų punda, kuris jos buvo už- kištas antyje. Vieną gelę ji taipgi turėjo įsikandus dantyse, ir ji ėjo eisena eržilo iš Cordovos tvartų. Mano krašte žmonės pamatę moterį taip apsirėdži- sia žėgnotus. Sevilleje kiek- vienas sveikino ją dėlei jos iš- veizdos. Ji visiems atsakinėjo, dairydamosi į šonus kad ji ėjo įsirėmus rankomis, drąsi, kaip tikra čigonė kokia ji buvo. Iš- pradžių ji nepatraukė mano a- kies ir aš vėl užsiėmiau savo knibiniu, bet ji — moterų ir kačių pobūdžiu, kurios neateis, kad jas šauki, ir kurios ateina, kad jų nešauki — sustoję prieš mane ir tarė andaluzietės pobu- džiu:

—Kalbant, ar duosi man savo grandinį pasikabinti man raktus mus išdo?

—Jis bus man pasikabinti štempelio adatai — aš atsakiau.

—Tavo štempelio adatai? A, tai ponas mezginius meži; jam reikia adatos.

Visi ėmė juoktis iš manęs. Aš pajutau, kad raustu ir negalėjau nieko atsakyti.

—Na, mano širdingasis — ji tęsė: — numezgk man septy- nius mastus juodo mezginio ma- no mantillai, tu sielų štempliuo- tojau.

Tada, išėmus gelę iš dantų, metė j mane pasukimu pirštų ir pataikė man į tarpakį. Tamista, aš pajutau, tarsi kulka man būtų pataikius į kaktą. Aš nežino- ju, kas man daryti; stovėjau pastyręs, kaip lenta. Kada ji ėjo į dirbtuvę, aš patėmijau gelę, nukritusią pas mano kojas. Aš nežinau, kas man darėsi, bet aš paėmiau gelę, kad draugai nema- tėt ir įsidėjau į bruslotą kėlenų. Tai buvo pirmasis kvailas dar- bas.

(Bus Daugiau).

savo žinybon tarnauti savo žmonas, sužadėtines, simpatijas, istinas savo paties arba savartimų šeiminų. Aišku, tokioje įstaigoje nebegali būti sutikimo: protekcionizmas, intrigos, simpatijos ir antipatijos lyg užkrečiama liga per visą įstaigą išleidžia savo šakas. Vaisiai toki: blogas pavyzdys kitiems, proteguojamųjų išdidėjimas, skriaudžiamųjų atšalimas, o bendrai paėmus, vieni ir kitų pamiršimas savo tiesioginių pareigų.

Pas mus to viso nepivalo būti! Eidami į teisų darbą turime būti teisūs savo širdyse.

Ir kad šiandien mūsų gyvenime apsiireiška valdininkų tarpe gana liudnų reiškimų, paeinančių kaip tik del aukščiau minėtų ydų, mes, smerkdami ir kovodami su tais blogumais, tuo griežčiau dabosime, kad ta puvantai liga neįsiskverbty į mūsų Sąjungos tarpą!

Angoje Naujų Metų pasižadėkim, kad ir per šiuos metus ne žingsnio neatsitrauktum nuo šviesių Saulio obalsių.

Kad ir kokių mums likimas bandymų kovoj del Tėvynės laimės atsiųsty, mes drąsiai žengiam į naują metą, parašę savo širdyse obalsius:

1. Visur ir visados gink Lietuvos Nepriklausomybę.
 2. Stiprink savo kuną, protą ir valią.
 3. Ginklų gerb, švariai užlaisyk ir vartok tik butinam reikalui esant.
 4. Buk draugingas, tvarkingas ir švarus.
 5. Be reikalo nepasizadėk, o pasizadėjęs žodį išlaisyk.
 6. Buk teisingas, neskriausk kito ir neleisk save skriausti.
 7. Dabok, kad nebut naikinamas valstybės ir visuomenės turtas.
 8. Švieskis ir šviesk.
 9. Erangink šaulio vardą r savo garbę.
 10. Atmint — visi Lietuvos šauliai, tai buvo broliai ir sesers.
- Ir tikime, kad šiuo pergalėsime. ("Trimitas"). Bylėkas.
Aid. iš Liet.

ATSISAUKIMAS LIETUVIŲ SKERDYKĶŲ DARBININKŲ SO. OMAHA, NEBR.

Mes, South Omaha, Nebr., lietuviai skerdyklų darbininkai turėjome viešą susirinkimą sausio 12 d., 1922 m. New Settlers svetainėje, 36 ir U. gat. ir vienbalsiai išrinkome komisiją spaudos ir pašėpos. Šis komitetas turi atsisaukti į lietuvių spaudą Suvienyotose Valstijose, prašant pašėpos iš plačios visuomenės šioje kritiškioje valandoje.

Taigi, broliai r sesutės, mes norime ir turime jums pranešti ir apreikti savą padėtį, kad tarpe mūsų vietinių gyventojų nėra turčių, katrie galėtų mums suteikti stambesnę pašėpą, bet turime šauktis pagėbos prie visuomenės. Ir nustebečina — jau septyntą savaitę kaip esame i stumti į kovos lauką del duonos kėsnio, o galo dar nematyti. 95 nuosimtis vietas lietuvių yra skerdyklų darbininkai, tai šis streikas beveik palietė visą lietuvių koloniją. Musų broliai r seserys eina į pikietavimą, kaipo į fronto linijas, iš jų tarpo daugumas tapo areštuoti ir teismo nubausti pinigiskai ir kalėjimu. Su jais yra apiseinama labai brutališkai: teisia skaudžiai be jokio prasikaltimo. Beveik visi suareštuoti tapo apkalinti ir nubausti. Taigi mes ir prasome jusų, broliai r sesutės, užtariamo šioje kritiškioje valandoje, nes be jusų užuojautos daug darbininkų pateks į kalėjimą vien tik kapitalistams ir skerdyklų baronams užsivarant su savo spēka, nes jie neatkreipia atydos į vargšą ir jo gryną sąžinę.

Aukas meldžiame siųsti šiuo antrašu, lietuvių streikių darbininkų vardu:

Franciškus Zimantas,
3124 V. St., So. Side,
Omaha, Nebr.
Išrašę čekį ar money orderį ant vardo: **V. J. Sabaliauskas,** ir pranešti laišku apie išsiuntimą antrašu: **A. A. Zalpis,** 5311 So. 33 St., So. Side, Omaha, Neb. Komisija:

Franciškus Zigmuntas,
V. J. Sabaliauskas,
Al. A. Zalpys.

PASEKMINGA AMERIKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGA.

Iš daugelio Amerikos lietuvių įstaigų ne visos gerai sekėsi ir ne visos pateisino tą viltį, kurią dėjo jose organizatoriai. Geram biznio įstaigos sekimuisi neužtenka tik sudėti kapitalą ir leisti jam veikti. Reikia dar ir kitų sąlygų, butent: prityrimo atliekamajame reikale, vedėjų ir darbininkų darbštumo ir sąžiningumo; reikia taipgi ir visuomenės užuojautos ir pasitikėjimo. Šias pastarąsias pasisekimo sąlygas tegali sudaryti tuokart jei biznis duoda visuomenei tą, ką žada, jei jo patarnavimai yra teisingi.

Iš visų Amerikoje įstaigų paskutiniaisiais laikais biznių tikrai pasekminga biznio institucija yra Baltic States Bankas, New Yorke.

Nežiurint į sunkius laikus, į didelę bedarbę, bankas jau pirmisiais savo gyvavimo metais padarė tiek, kad jo apyvarta sparčiai artinasi prie milijono dolerių. Banko atsakaita, paruošta 3-čiai dienai sausio, 1922, parodo sekancias skaitlines:

TURTAS:

Pinigai boltose	89,285.24 \$
Su Užsienio korespondentais ir tranzito (apsaugota bondsais)	85,564.96 \$
Įvairios paskolos	42,713.57 \$
Vertybės popieriai	598,916.52 \$
Kitokie investmentai	20,642.50 \$

Viso \$837,122.79

ATSAKOMYBĖ:

Depozitoriams	559,381.91 \$
Kapitalas	200,000.00 \$
Surplusas	50,000.00 \$
1-mas Dividendas 3 d. sausio, 1922	10,000 \$
Pelnas	17,740.88 \$

Viso \$837,122.79

Toku sekmingu augimu, ypatingai depozitų skyriuje, nedaug bankų tegali pasigirti.

10 d. sausio, 1922, Baltic States Bankas turėjo metinį narių susirinkimą rinkimams direktorių. Šiais metais direktorių tarybą sudaro šie asmenys pirminkininkas — advokatas J. S. Lopatto; vice-pirminkininkas — M. W. Bush; kasierius — A. I. Cole; direktoriai: W. Nash, A. B. Strimaitis, Dr. J. Message, Jonas Skritulskas, W. Sheldauskas ir B. Sėgauskas.

Tos pat dienos vakare Pennsylvania Hotelyje buvo antra B. S. Banko narių vakariene, kurioje dalyvavo arti 100 svečių, tarų kurių buvo senatorius Dowling, kun. A. Milukas, visi Banko direktoriai ir daug svečių iš apielinkės. Vakariene atidarė atidarė vice-pirminkininkas M. W. Bush; pakalbėjęs angliškai ir lietuviškai, pakvietė adv. Lopatto į "toastmasterius." Gerb. Lopatto gyvai supažindino svečius su banko pareigomis, su šerinininkų privalumais sulg savo įstaigos ir t. t. Kalbėjo į svečius sekantieji: J. S. Lopatto, M. W. Bush, W. Nash, p-lė P. Jurgelutė, Dr. A. Bacevičia, kun. Milukas, A. B. Strimaitis, V. K. Račkauskas, A. I. Cole ir kiti.

Iš kalbų paaiškėjo, kad per 1921 metus Baltic States Bankas yra persiuntęs Lietuvon arti 55 milijonus auksinių; į Lietuvą išvažiavo per B. S. Banką arti 1000 žmonių. Į Banką per metus laiko kreipėsi su įvairiais bankiniais reikalais daugybė žmonių; vien tik pinigus siuntusių žmonių buvo suvirš 12,000 per metus.

Malonu yra atžymėti faktas, kad jaunas bankas, jau taip tvirtai atsistojo. Jei Amerikos lietuviai ir apielinkės gyventojai remis savo įstaigą, tai sugabių žmonių vedamas, Baltic States Bankas galės būti vienas iš pirmaeilių finansinių institucijų, kuri ir Lietuvos finansiniuose santikiuose su Amerika ateityje gali būti labai naudinga.

Reporteris.

NEW HAVEN, CONN. Susirinkimas.

Pranešu, jogei vasario m. 6-tą d., 1922 m. bus A. L. T. S. 10 kp. susirinkimas paprastose vietoje — Lietuvių Klubo svetainėje, Grand Ave., todėl malonėsit visi nariai susirinkti, nes yra svarbių reikalų aptarimui, kaip lygiai mėnesines duokles reikalinga atmokėti, katrie dar neatsilyginę už praėjus metus. Pradžia 7-30 val. vakare.

Rašt. Vincas Alksnins.

BIZNIERIAMS GERIAUSIOS PASEKMĖS GARSINTIS "SANDAROJE".

Lietuvon.

Praslinks žiemos šventės. Lietuvoje žmonės jau pradeda rengtis prie pavasario ir vasaros darbų. Bet jie laukia pagalbės iš Amerikos nuo savųjų. Taigi siųskite PINIGUS tik per musų agentūrą, o pinigai nueis greitai. Mes siunčiame pigiausiu dienos kursu, o taipgi siunčiame ir Amerikos dolariais.

Darome visokius liudymus, į galiojimus, davernastis, vekselius. Parduodame laivakortes ant geriausių laivų į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Visokiuose reikaluose kreipkitės tik pas mus:

URBŠA, SĖKYS IR KO.
101 Oak St., Lawrence, Mass.

"LIETUVOS UKININKO" KALENDORIUS.

Puikus kalendorius iš 96 puslapių didelio formato, su gražiais viršeliais. Kalendoriuje telpa daug puikių eilių ir straipsnių, tarp kurių yra skyrius Lietuvos Įstatymai. Kaina tik 25c. Patariame sandariečiams įsigyti. Su užsakymu siųskite ir pinigų.

"SANDARA,"

327 E St., So. Boston, Mass.

LAIVAKORTES VĖL ATPIGO

1 Hamburgą ir Bremeną	103.50 \$
1 Liepoją	110.00 \$
1 Piliavą - Karaliaučiu	106.50 \$

War Tax \$5.00
Pinigų Siuntimas Kalėdoms žemiausiu dienos kursu.
Pinigus Lietuvoje gauna laike 25-30 dienų.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

NAUJOS KNYGOS!

Sulaukus žiemos vakarus, jos praleidžiame kiekvienas savo namuose, o kad brangų laiką neleisti uždyką, ir kad jį sunaudoti geriems tikslams, tai patariame sandariečiams ir skaitytojams įsigyti šias naujas knygas:

LYTIES MOKSLAS

Milžiniška knyga, 400 puslapių su daugybe paveikslų, kuri yra brangių turtu kiekvienai šeimynai, tvirtuose skuros apdaruose \$7.00.

KITAS KARAS

Ką-tik iš spaudos, T. M. D. leidinys, labai naudinga visiems peiskaityti 142 puslapių. Kaina 75c.

Tad pasiskubinkite jas įsigyti, nes greitai jų gali pri-trukti. Su užsakymais siųskite ir pinigų:

"SANDARA,"
327 E Street, So. Boston, Mass.

RAGUTIS

Juokų ir Satyros Mėnesinis Žurnalas

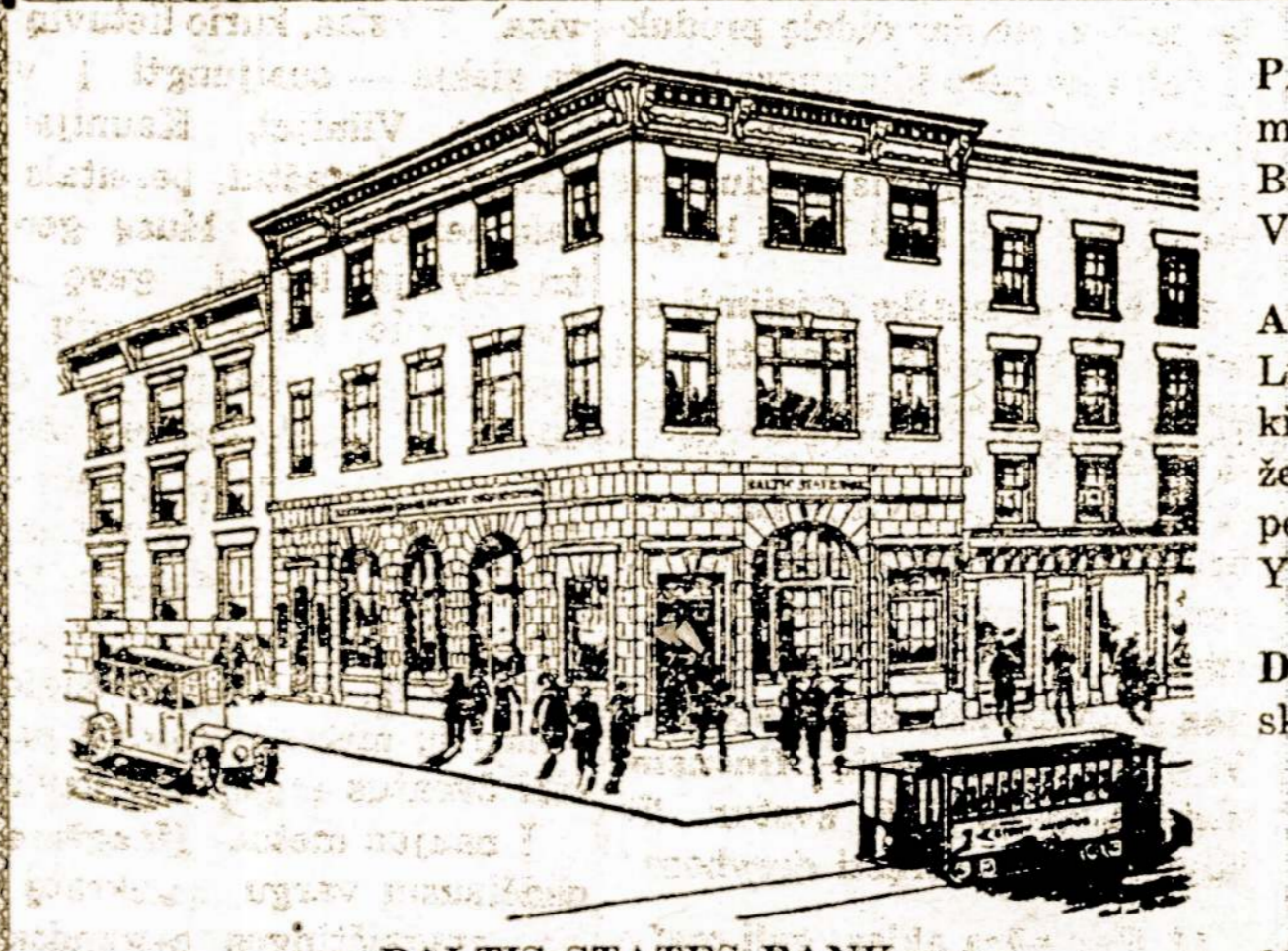
Šiuomis dienomis "Sandaros" Adm. gavo iš KAUNO KEISTUČIO ŠLIUPO leidžiamą juokų laikraštuką "RAGUTIS". Laikraštukas yra su gražiomis karikatūromis (paveikslais) kaip va:

Pilsudskis jiesko Talkininkų; Rusijos rugiapitę; Lietuvos byla Antantos rankose; Trijų frakciją Lietuvos Seime ir dar daug kitokių.

Sandariečiai kiekvienas įsigykite šį juokų laikraštuką, taipgi parsitraukite po kokį desetką egz. išplatitimui tarpe lietuvių.

Parsiduoda po 10 centų, 15 už dolerį.

Reikalavimus sykiu su pinigais siųskite:
"SANDARA,"
327 E Street, Boston 27, Mass.

BALTIC STATES BANK, Kapitalas ir Surplusas \$270,000.00.

PAVASARIUI ATEINANT, ruoškitės keliauti Lietuvon, — per musų tarpininkystę turėsite geriausią kelionę. 1921 m. musų Bankas išsiuntė suvirš 1000 keleivių. Pasportų išrupinta 3000. Visi buvo dėkingi už draugiškumą ir gražią kelionę!

AUKSINO KURSUI NUPUOLUS, naudokitės, siųskite pinigus Lietuvon. Ten jų reikia pavasario darbams, sėkloms, ukio įrankiams. Mes saugiausiai pristatome ir pilnai išmokame pinigus žemiausiu kursu. Per 1921 m. 12000 žmonių per musų Banką persiuntė Lietuvon arti 55 milijonus auksinių. MUSŲ KURSAS YRA ŽEMIAUSIAS.

DEPOZITUS PRIMAME IR PER PAŠTĄ. Mokame 4%, pri-skaito kas mėnuo.

RASYKITE:
BALTIC STATES BANK
294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.
(Telefonas — Watkins: 2142).

KNYGYNŲ ŽINIAI

Šiuomi pranešame visiems knygynams kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje, kad "Sandaros" Administracijoje galima gauti "Sandaros" kompletas 1921 metų. Su pasiuntimo lėšomis Amerikoje \$4.00, o Lietuvoje \$5.00. Su knygnais Lietuvoje sutinkame mainyti ant tiek vertės knygų. Knygnams reikėtų j tai atkreipti domą ir rinkti laikraščių kompletus. Dabartiniu laiku kovoja už Lietuvos laisvę musų laikraščiai bus svarbiu dokumentu busiančiomis gentkartėmis žinoti, kaip mes kovojome del laisvės savo Tėvynėi. Su užsakymu pinigų siųskite sekančiu antrašu:

SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

Ar Jus Kankina Pleiskanos? NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą Niekti? NAUDOKITE Ruffles
Ar Jusų Plaukai Slonka? NAUDOKITE Ruffles
Ar Jus Norite Apsaugoti Jusų? NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymai savo plaukus gražiais ir tankiais NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymai galvos odos sveikai ir tvarkingai NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išairėjų per paštą už 75c. bonką.
F. AD. RICHTER & CO.,
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

SANDARIEČIAI, PLATINKITE SAVO ORGANĄ — "SANDARA"!

Skaitkite Ir Platinkite

TEVYNĖS GYNEJŲ — SAULIŲ LAIKRAŠTĮ "TRIMITA"

"TRIMITA" leidžia Lietuvos Saulių Sąjunga, kuriai rūpi ne bet kurių atskirų partijų ar luomų reikalai, bet Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės gynimas ir demokratinio jos surėdymo tobulinimas ir stiprinimas.

"TRIMITAS" teikia daug žinių iš Lietuvos, pasaulio gyvenimo. Jame aiškiai ir vaizdžiai nušvičiama Lietuvos vidaus ir tarptautinė padėtis.

"TRIMITAS" deda eilėraščių, apsakėlių, vaizdėlių iš šaulių korų už nepriklausomybę, politinių ir mokslinių straipsnių ir šiaip daug gražių pasiskaitymų.

"TRIMITAS" eina kartą į savaitę, 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Amerikoje: metams 4 doleriai; atskiras numeris 10 centų. Lietuvoje: metams — 96 auksinai; atskiras numeris 2 auksinai.

"TRIMITO" ADMINISTRACIJAI, Kaunas, Laisvės Aleja Nr. 26.

Dailės Mylėtojams!

Senai laukiamos komp. M. Petrausko 5-kių metų "Kanklės" jau atspausdintos, kurios galima gauti "Sandaros" Adm.

"KANKLIŲ" KAINA:
Puikiai audeklo aparais \$5.00
Tvirtais popiero aparais \$4.00.

"KANKLIŲ" ITALPA TURINYS:

- 1) Aras; 2) Valia, Valužė; 3) Naujoji Gadynė; 4) Kriputis-Šokis; 5) Dainius; 6) Rudens Lapai; 7) Daina be žodžių; 8) Jauk ir Mylėk; 9) Klupakojis; 10) Suktinis-Šokis; 11) Neverkit pas kapą; 12) Vai Nerčia Laužo; 13) Vai ruta rutelė; 14) Kur tas Šaltinėlis; 15) Priodino seni žmonės; 16) Mielaširdystė - Duettas; 17) Spragily Dainelė - Duettas; 18) Pasaka; 19) Norkturnas; 20) Metai po Mentų; 21) Eglė, Začiu Karalienė; 22) Leidžias Saulelė; 23) Strazdelis; 24) Eišiu Mamei pasakysiu; 25) Valio Dalgelė; 26) Atneša Didas Kukulij Viedra; 27) Kur Josi; 28) Šokis - Žaislas - Norių Miego; 29) Seno Didielio; 30) Be Laimužės; 31) Geismai ir Svajonės; 32) Jurių Bawgos; 33) Jaunoji Lietuva; 34) Pasakų Lietuva, Mylimoji; 35) Dainuosiu, kad mirę Sukiltai; 36) Kalvis; 37) Kaitink šviesi Saulute; 38) Adomo Vargai; 39) Nakties Rasa; 40) Girių Paukšteliai; 41) Skamba Kankliai ir Trimitai; 42) Šia Naktelė; 43) Bernužėlį Nes vaikio; 44) Suktinis - Šokis; 45) Rudens Meliodija; 46) Vakaras; 47) Atėjo Ziemele; 48) Dainiaus Testamentas; 49) Ilgu, Ilgu; 50) Man Skaudėjo širdis; 51) Ant Kalno Karoliai Sibavos; 52) Zalių Lankoj; 53) Kiubylis; 54) Laimingas, Didus; 55) O, Motute, Mā!; 56) Kaip Skiedra ir Pluta Nemunu Plaukė; 57) Gersim, Broliai, Ulavesim; 58) Manequin'ų Šokis.

Tai yra vienas milžiniškas dailės leidinys, kokio iki šiol lietuviai dar nėra turėję. Kadangi tokio didelio leidinio išleidimas daug lėšavo, tokiu būdu sulgyginus su jo verte, visai mažas skaitlius likos atspausdinta, o parsiduoda labai sparciai ir tikimės, kad greitai laiku gali pri-trukti.

Norinti įsigyti, pasiskubinkite, kol dar nevēlu.

Sykiu su užsakymu pinigų siųskite sekančiu antrašu:

"SANDARA,"
327 E St., So. Boston, Mass.

Lietuviai Amerikoje

DETROIT, MICH.

Miko Petrausko Koncertas.

Sausio 15 d., Lietuvių svetainė buvo gerb. M. Petrausko koncertas. Žmonių buvo pilna svetainė, ir visi gėrėjosi dainininkų puikiai dainuojamomis dainomis, ką liudyjo gausūs apdovai ir iššaukimas antru kartu dainuoti. Ypatinai publikai patiko paskutinis duetas Pocienės ir Petrausko. Svetainė užte-uzė nuo delnų plojimo ir turėjo kartoti, nes rodos publika svetainę sugriau, jei nebutų pakartoję. Vietinių niekas nedalyvavo dėlėi kai-kurių priežasčių.

Reikia paminėti, kad visos trys parapijos buvo ką nors parėngę sklepuose, vienok publikos gausiai atsilankė ir gerb. svečiai-dainininkai buvo linksni iš pasekmių. O taigi ir rengėjai, nes šį koncertą rengė ne draugija, bet pasivadinę Miko Petrausko draugų būrelis, kurie buvo davę žodį nedatėklių padengti, jei butų, nes Detrote paskutiniai laikai baliai davė nuostolius. Todel ir draugijos neren-gė ir rengėjai jokių gvarantijų nedarė del pasekmių. Bet dirbo gerai ir vaisiai darbo buvo geri Lietuvių svetainėje. Ilgus laikus Detrote lietuviai turėjo vargti po svetimtaučių svetaines, pas-kiau bažnyčių sklepuose. Bet pradedant šiuos 1922 metus Detrote lietuviai šventė atidarymą naujos lietuvių svetainės. Svetainė su visais patogumais, ruiminga, šviesi, kainuoja \$115.-000. Dar visa neįrengta. Svetainės namas dvejų lubų: pirmose krautuvės, ant viršaus — svetainė ir ofisai pasamdymui. Sklepe — gėrimo kambarys su baru jame ir svetainės apšildymo skyrius.

Dabar turime lietuvų gydytoją D-rą J. Jonikaitį, kuris žada pas mus apsigyventi. Linkėtina gerų pasekmių. Tai tiek šiuo laiku naujo Detrote. A. T. Kareivis.

PHILADELPHIA, PA.

Stebuklingasai Varpas Rauda.

Pamenu, kad prie klebono šedvydžio mūsų parapijoje niekuomet nebudavo tokių nesutikimų ir lermų, visuomet bažnytėlė buvo tik bažnytėlė. Bet dėja, dabar prie šio klebonelio Venan-gos bažnytėlės tikras urvas pasidarfė. Degtinė tik pilasi prieš Kristaus muką, stebuklingasai varpas, kurį pašventino zokonin-kas misijonierius, prieš kurį iš-tolo katalikas privalėjo kepurę nusilmti, kad varpui suteikti di-desnė šventenybę. O kokios bu-vo iškilnės, džiaugsmas, procesijos, kuomet įšventinamas ta-sai varpas. Kad ir didžiausiam griešnikui prieš jį kepurę nusil-mus visos nuodėmės atleidžia-mos Sakau, gražumas tų iškil-mių neapsakomas buvo. Visų domė buvo atkreipta į tajį ste-buklingajį varpą. Bet dabar, tu viešpatėli, kaip viskas atsimai-nė!...

Gaila labai, kad iš bažnytelės tik salionas, muštynės ir bolinė pasidarė. Tie mūsų jaunuoliai bemuždami bolė ir vis po vieną ragaudami, kaip pradeda tą ste-buklingajį varpą kam tik patin-ka traukyti-skambinti, tai net širdžiai silpna darosi žiurint, j-kā mūsų šventenybė paverčia-ma. Paskui į pabaigą, kuomet bolininkai gerai įsilinksmia, tai kaip pradeda „šiltą skystimė-lij“... leisti ant to varpo (mat lentkynės, kas ankščiau), tai stebuklingasai varpas tik žiuri ir rausta iš gėdos, kad per daug iš jo tyčiojamas ir mano jau jam čionai ne vieta. Jau net ir

rimtesni katalikai prieš jį kepu-rę neima. Dar laimė varpo, kad ne ant žemės stovi — o tai butų kaip su Murovjovo stovy-la Vilniuje... Užimas iki vėly-bai nakčiai nesiliauja. Kaip gir-dėti, aplinkiniai kaimynai ren-giasi skusti miestui, kad sustab-dytų tą viską, nes visai miegoti negali ir gėda nuo amerikou. Nes klebonėlis džiaugiasi, kad daug jaunimo sueina, bet k-ja jaunimas daro, tai nemato. Jei-gu Dievas danguje yra, tai kada nors turės skaudžiai nubaus-ti. Ir jei pragaras yra, tai jiems tenais vieta. Kuomet ant mitingų parapijonai pradeda aiškinti, kas taip nepaduro, reikia keisti viskas, tai klebonėlis liepia poteri-us galbėti ir tuomi viskas pasi-baigia. Tokiu elgimasi mūsų klebonėlis daug blėdies sau at-seš. Už metų-kitų supras, iš kur nedorybės dygsta ir nekančia-moji bedievybė vystosi. Be-keikdamas sau nepatinkamos pakraipos žmones ir visus bol-ševikais-bedieviais vadindamas, pamatys, kur yra didžiausias kaltininkas ir k-ja ištikrųjų reikė-tų teisti.

Juk išsigert vieta saliune ar-ga klabuose, o ne bažnyčioje. Bolinė taipgi turėtų būti visai atskira nuo bažnyčios. O paga-lios bolinė jaunimą netobulina, jeigu buteliukas po buteliuki laksto. Nejaugi prie bažnyčios negalima įsteigti k-ja geresnio, kur jaunimas tikrai galėtų la-tyntis ir nešt pavyzdį kitiems?

Štai vieną subatvakarį senojo bažnyčioje „Rutos“ bažnytinis choras surengė baliuką. Butų buvę viskas gerai, jei nebutų vartotas „skystimėlis.“ Kuomet jau pusėtina įsilinksmio, tai kai-kurie pradėjo reikalauti uždyk-ą išsigerti, o kuomet ne-duota, tai kaip pradėjo buteliu-ka lakstyti, pasidarė betvarkė, net sunku ir apsaityti. Greitai vienas „Rutiečių“ užgesino elek-trą, kitas pašaukė policiją, kad Dievo avelės kiek apmalšinti, bet buteliukų lakstymas, kad ir tamsoje, vis nesiliovė, pataiky-davo net visai nereikalingiems, vienam koją užgavo, kitam ran-ką, bet aš stebuklingu budu li-kau nepajudintas. Kuomet po-liceistai atpyškėjo ir senojo baž-nyčioje buvo tamsu, o nuo šali-gatvių visi nulakstė, tai ir poli-ceistai su tuščiais vežimais turėjo grįžti. O klebonėlio žandaras, ilgoji davatka, tik žingsniuoja plačiausiais žingsniais, išvetrus sausiasias akis į viršų, tarsi pa-gelbos šaukdama. (Mat ji turi speciales privilegijas visur lan-kytis. Kur reikia už vyrą — ji vyras, kur reikia su moterims — ji moteris. Mat jau, taip sako-ma, gamtos apdovanita, dvigu-bai turtinga ir visur tinka... Net ir su bedieviais kuomet su-eina, jai nuodėmės nėra. Ir kuomet su „tyčerka“ apsipeša, vis Dievui ant garbės). Aš nieko nelaikęs, buteliuką į kampa, už skvernų, tik dui per duris lau-kan. Tai taip ir pasibaigė seno-joje bažnytėlėje baliukas. Ačiu šviešos užgesintojui, suareštuo-tų nėra.

Visados, kada tik buna naujo-je bažnytėlėje kokias parengi-mas, vis kas nepaprasto atsitin-ka. Turbut Kristus baudžia, kad jo namas į niekus paverstas. Da-bar jau šunį ir policistą klebonė-lis žada laikyti. Taip nedėlioje užsakė.

J. B.

PROVIDENCE, R. I.

Lietuvių Judėjimas.

Keli metai atgal čionai lietu-viai labai sutikime gyveno, t-y. pakolei neturėjo parapijos ir kunigėlio, tai visi gyveno kaip

broliai. Dabar, kad susitvėrė parapiją ir susilaukėm dušų ga-nytoją, tai visos avelės pasisklai-dė į visas puses, kad net ir pie-menėlis negali suvaikyti. Katros avelės laisvesnės, tai vis bėga prieš kalną, ir katros paklusnios, tai bėga į pakalnę, tai gerai ir vietas tokias avelės. Bėgančių prieš kalną dušų piemenėlis ne-gali dasivyti ir pakirpti joms vilneles. O pabažnie avelės du-šiu piemenėlis dasiveja ir ap-kerpa. Dabar labai bedarbė, Lietuvai aukų negalima rinkti, nes žmonės pinigų neturi, o du-šiu ganytojas, tai pataiko į są-vaitę ir du dardu vilneles pasi-kipti. Jis norėjo apkirpti ir D. L. K. Draugiją, kurstė žmo-nes vienus ant kitų. D. L. K. Gedimino Draugijos susirinkime dušiu ganytojas sukurstė drau-gus vieną ant kito, kad beveik reikėjo jau šaukti policiją, kad numalšintų pabažnas avelės.

V. R. C.

MONTELLO, MASS.

Unės Babickaitės Vakaras.

Sausio 14 d., Lietuvių Tautiš-kame Name buvo statyti šie ve-jakai: 1) „Vyresnysis Angliakasy“ — veno akto drama; 2) „Alkanas Jonukas“ — vieno akto komedija; 3) koncertinė da-lis.

Unė Babickaitė parodė ne vien savo artistiškus gabumus, įgim-tus talentus, dar parodė neišma-tuotą kantrumą ir neapsakomą energiją.

Kadangi Montello katalikų ir bolševikų vadai yra nusistatę vieni prieš kitus neapsakomoje neapykantoje, tai tankiai prisi-eina visai nekalitams žmonėms nuo jų nukentėti.

Katalikų vadai griežtai nusi-statę ignoruoti L. T. Namą. Bolševikai-gi nusistatę, kad no-rins darbininkams ir svarbiau-valanda butų, jei ne jų žmo-gus, jie vistiek ignoruos. Taip ir su gerb. artiste Babickaite atsitiko. Jai atvykus į Montello buvo patarta rengti vakarą savo vardu, kad išvengus visokių ig-norantų. Taip ji susipažino su katalikų ir bolševikų veikėjais ir iš abiejų pusių pakvietė aktorius ir išleido apgarsinimus, kurie buvo dalinami pas bažnyčią, bet dalintojai buvo vaikiški, kam tautiškame name perstatymas! Bolševikai po vardu „Lietuvių Teatrališkas Ratelis Viešula“ buvo sutikę dalyvauti minėtame programe, ir artistė Babickaitė išvažioja kelioms dienoms į Bostoną, bet sugrįžus programą vykinti ir nuėjus į minėto Ra-telio repeticijas, gauna grubjoni-škę atsakymą, kad ratelio na-riams uždrausta jos vakare da-lyvauti ir t. t. Sugrįžus į savo kambarį artistei, atranda laišk-ą nuo ratelio, taipgi grubjoniš-ka žeidžiantį. Jau tik porą dienų lig apskelbto vakaro. Ar-tistė susirado kaip kiek tinkame-nių žmonių ir iš Bostono at-vykę artistai surengė vakarą. Nors tą patį vakarą bažnytinėje svetainėje katalikai surengė prakalbas, o bolševikai su savo rateliu prasykė boikotavo, bet publikos susirinko, nors neper-daugiausia: galima sakyti, Mon-tello lietuvių visa inteligentiš-kiausia dalis buvo.

Vadovaujančias roles išpildė pati artistė. Didelį įspūdį padarė pirmame veikle „Vyresny-sis Angliakasy“ — buvo matyti ir ašarų ant susirinkusiųjų vei-du.

Prie tokių aplinkybių, galima sakyti, vakaras pavyko gerai.

Kada programos pasibaigė ir scena užsidarė, publika nenorė-dų dar žiūrėti. Ir visuose ak-tuose buvo griausmingas delnų plojimas. Kuomet žmonės pamatė jos gabumus, daugelis į jos kambarį atsilankė sveikino ir pareiškė užuojautos žodžius. O dabar žmonės pamatė to bol-ševikiško makliarių Ratelio makliarystės. Montellietis.

AMSTERDAM, N. Y.

Iš „Amerikos Lietuvių Kliubo“ Trejų Metų Gyvavimo.

Nors šiame miestelyje jau lietu-viai gyvena apie 40 metų ir tu-ri pastatę devnamį, bet dar ne-turi savos svetainės. Taigi, va, laikytame A. L. Kliubo metinia-me susirinkime sausio 15, 1922 m. ir tapo plačiai tas klausimas išgvildentas ir prieita prie to: išrinko 15 gabių narių, kurie su-žinotų visas tokio namo staty-mo teises ir kaip geriausia: ar ant „šėrų“, ar kitokiū budu — išrast. Tam susirinkime daly-vavo 81 narys ir visi pasižadėjo pirkti šėrus, bet paaškinus, kad ant šėrų pastatytas kluibas turi apsunkinimą nuo valdžios ir rei-čia mokėti biznio taksas, tai tam sužinojimui ir išrinkta komisi-ja. Nors šis kluibas gyvuoja tik treji metai, bet jau yra daug kuo atsižymėjęs kaip Lietuvai, taip ir tautiečiams. Pirmia, lietu-vių vardą išgarsina tarp sve-timtaučių, nes užlaiko svetainę ir turi iškabą: „American Li-thuanian Club,“ ir Lietuvių Kliube buna visoki svetimtaučių vakarai, unijų susirinkimai ir t. t. Antra, bliuban priklauso į-žymiausi lietuviai, kure turi ger-ą įtekamą miesto valdžioje, tai-gi ir miesto valdžia skaitosi su Liet. Kliubu, į visokius apvaikš-čiojimus užprašo, rinkimuose tai ir dovanas duoda. Ir, trečia, vietiniams lietuviams geriausia užėiga, nes kluibas turi knygn-ą ir ateina visokių laikraščių, kuriuos atėję gali pasiskaityti. Čion taipgi rengia visokius va-kaarus: šokius, teatrus, prakal-bas ir t. t. Nors šis kluibas, kaip minėjau, gyvuoja tik treti metai, bet narių turį šimtą su-virš, o turtas neša \$2,322.10; rakandai kainuoja 1,600 dol., o pinigų yra 700.00 suvirš ir vie-tos lietuviai labai remia: pere-itame susirinkime prisirašė 13 naujų narių. Kaip ant kiekvie-no prakalinaus darbo atsiranda šmeižto, taip ir ant A. L. K. at-siranda tokių žmonių, kurie drįs-ta sakyti, kad jis yra „bedieviškas,“ o kiti įtaria, kad visi špi-talnikai priklauso ir tam pana-šiai. Maž šis kluibas tik lietu-vių, o ne partijų ir jam neapeina, kas kur priklauso ir kaip kas ti-ki, jei tik geras lietuvis, tai ir gali priklausyti prie A. L. K.

Nauja valdyba susideda iš šių asmenų: pirmininkas Jurgis Garska, finansų rašt. Povilas Plankis, protokolų rašt. J. J. Ur-belis, kasierius A. J. Kublius. Po susirinkimo buvo vakarienė; prieš pradendant vakarienę, prieš dainavo Lietuvos himną, „Lietuva, Tėvyne Musų“ ir čion pra-sidėjo prakalbos, dainos ir linkė-jimai išreikštos mintys viso-siuose klausimuose ir nebuvo užmiršta Lietuvos kareiviai, nes priminus S. Ambrasiui apie Lie-tuvos reikalus, suaukuota \$100.-00 dol. Lietuvos kareiviams. Taigi supranta, kas yra A.L.K. nariai, urių dalyvavo apie 60 asmenų, o sudėjo \$100.00 au-ky, kurios bus perduotos Liet. Paskolos stočiai; kad pasiųstų per Liet. Misiją Lietuvos kariuo-meni.

Toliau sudainuota keletas dai-nytų A. L. K. narių, kurie gerai isilavinę ir priklauso prie choro. Duetą sudainavo A. Kupčiūnas ir Z. Jačinskas; Z. Jačinską solo amerikoniškai. Susirinkimas ir vakarėlis tai baigėsi 10 val. vakare sugiedo- jus himną.

Amerikos Lietuvių Kliubo ko-respondentas A. J. Lukšis.

BALTIMORE, MD.

Sausio 11 d. buvo Miko Pe-trausko koncertas Diena buvo la-bai negraži: visą dieną lijo ir snigo su dideliu šturmu, ir jau buvo manoma, kad koncertas neįvyks. Bet išėjo visai prie-šingai. Apie 7 val. vakare oras pradėjo giedrintis ir apie 8-tą

valandą jau publika pradėjo rinktis į svetainę ir lyg pati ne-tikėdama, kad koncertas bus, klausinėjosi vieni pas kitus: „Ar bus koncertas?“ Ir nežiu-rint, kad pati gamta stengėsi koncertui pakenkti, vis-gi kon-certas pavyko neblogiausia. Publikos susirinko į parą šim-tų, kuriai koncertas taip labai patiko, kad dainininkus veik po žėdną dainą iššaukė atkartoti. O kita sykį savo gausiu delnų pla-jimu iššaukti net po du sykiu. Medžiagiškai koncertas neper-daug davė pelno, nes įplaukų bu-vo 146.50, o išlaidų ant vietos buvo į \$50 suviršum.

Jeigu kada, gerbiamaus dainuosi, vėl teiks Baltimorę at-lankyti, tai baltimoriečiai pasi-stengs, skaitlingiau atsilankyti ir tuomi atsilygys ir už pereitą sykį.

P. Jaras.

PHILADELPHIA, PA.

Koncerto Įspūdžiai.

Seniai Philada. laukė išgirsti ką-nors naujo, dailaus muzikos srityje. Išgirst kompozitoriaus M. Petrausko žavėjančias dai-nas, muziką ir kitus pirmaelius artistus. Nors musų mieste kon-certai gana tankiai esti, bet ši-tokio, koks įvyko sausio 10 d., 1922 m., Lieuvių Muzikalėje Svetainėje pasidaravimu „Dai-nos“, Philada., jau seniai girdė-jom, ir jisai daug malonių įspu-đžių paliko. Kaip ir visados, kur tik gerb. M. Petrauskas pa-sirodo, visuomet jo dainos tarsi ką-tai naujo ir prakilnaus žmo-gaus sielai suteikia, ilgai-ilgai vis girdisi tos žavėjančios dai-nos, kaip: „Laimingas Didus“, pasakojimas Lohengrino iš op. „Lohengrine“ ir t. t...

Labai gražiai dainavo p. Ona Pocienė, sopranas. Jos dainos ir malonus balsas begalo visus žavėjo. Ypač labai patiko Dell, Acqua, „Chanson provansale“ ir daugelis kitų taip, kad net ke-lėtą kartų p. Ona Pocienė buvo iššaukta dainuoti. P-nas A. Po-cienė puikiai grojo ant piano „Al-legro Appassionato“ ir keletą ki-tų. Turbut Philada. ilgai-ilgai tajį koncertą pamis.

Gerai išpildė vietos artistai, kaip p. M. Vildinskaitė, p. M. Vaidžiulienė, sopr. Gražus du-ettas smuikų, kurį išpildė J. Jur-čiukonis ir A. Daunius.

Publikos buvo neperdaugiau-sia, kaip girdėjau, del silpno iš-garsinimo: daugelis rengėsi kon-certan, kada buvo jau po kon-certai.

Rodos dainos menkas dalykė-lis, bet jei jos tikrai išpildytos, kiek malonum suteikia, tarsi viilote-viljoja į tą gražų melodi-jų pasaulį. Butų puiku, jei „Daina“ pasistengtų tankiau pa-rengti tokius koncertus, pratin-tų lietuvius prie tikros dailio-sios muzikos ir dainų, tuomet ir josios vardas „Daina“ pilnai tai draugijai atsakytų Kastytė.

T.M.D. Reikalai.

PRANESIMAS KUOPOMS.

Siomis dienomis iš Centro Raštinės išsiuntinėta visoms kuopoms nominacijų blankos. Pereitasis T. M. D. Seimas paliko visuotinę balsavimą rinkimui Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro Valdybos. Taigi kuopos ir pavieniai nariai gavę blankas, businičiame kuopos susirinkime nominuokite narius į Centro Valdybą, butent: T. M. D. pirmini-ką, vice-pirmininką, sekretori-rių, kasierių ir knygių. O re-daktorių, jei reikalas bus, taip-gi organą. — Literatūros Komi-siją, ir daugiau reikalingųjų komisi-sijų, išrinks busiantis Sei-mas, kuris pripuola birželio mė-nesyje š. m., sykiu su S. L. A. Seimu.

Nominacijų blankos turi bu-ti sugrąžintos į Centrą iki kovo mėn. 31 dienai, 1922 m. Vėliau

prisiųstosios jau nesiskaitysis. Nominuokite narius į Centro Valdybą daugiau žinomus ir pasidaravusius Tėvynės Mylė-tojų Draugijoje, nes nuo Centro Valdybos narių darbtumo ir su-gabumo priklauso visas darbas T. M. D. Mano supratimu, T. M. D. Centrą bent sekretorių ir kny-gių, svarbiausius narius, kurie turi dirbti T. M. D. didžiausį darbą, rinkti vienoje vietoje, Clevelande, ar Bostone, ar Chi-cagoje, ar Brooklyne.

Nominacijose turi dalyvauti visos kuopos ir kuoskaitlingiausia visais nariais, kurie yra kny-nai užsimokėję už 1920 ir 1921 metus į T. M. D. Centro išdine. Ir stengtis dabar butinai na-riams užsimokėti už 1922 me-tus, nes pradedame labai didelį T. M. D. darbą. Leidime Wells'o „Istorijos Braiziniai“ (šio veika-lo galutinas nutarimas tarp Cen-tro Valdybos yra labai stebuk-lingas ir dar vis nepabaigtas. Pirmoji krivulė buvo iš raštinės išleista birželio mėnesyje, 1921 m. ir pas narius dingo, nes ne-sugrįžo į Centrą, pas sekretori-rių. Antruoją atveju pareikala-uta iš vertėjo pasiulymo ir sa-lygų, kurios gautos ir gruodžio viduryje pasiūsta V. J. Šliakui, T. M. D. Literatūros Komisijos nariui, kad išsireikšti ir savo ta-rimą pridėti ir, kad jau kelionė-je daugiau nežutų, arba but ži-nia, kur žuvo, pareikalauta g. Šliako gražinti vėl pas sekreto-rių ir nežiurint ant keletos laišk-tų-reikalavimų dar iki šiai, sau-so 18 d., nėra gauta nė atsakos, neigi patsai g. V. K. Račkausko laiškas. Bet, nežiurint, ar tu-rėsimė tarimą nuo g. Šliaki, Lit. Kom. nario, ar ne, bet iš-imtinai visos kuopos ir nariai laiškais į Centrą rašo, patarda-mi, kad Wells'o „Istorijos Brai-zinius“ leisti ir kuogreičiausia, taigi bus padaryti atatinkami žingsniai, kad gal vis pasiseks perleisti per Centrą krivulę ir gauti visų C. V. narių tarimai) reikalauja didelių sumų pinigų ir išeis trys dideli tomai, kas me-tai po vieną.

Šimet sukanka 25 metai nuo gyvavimo T. M. D. ir jos kultu-rinių darbų varymas, taigi vi-sos kuopos turite sukursti ir pa-minėjimui 25-metinių sukaktu-rių rengti vakarus, prakalbas, pramogas, kad tik kuodaugiau-sia nariais praturtėti ir išd-ā pakeiti iki tol, p-ākol mes busime stiprus ir darb-ā dirbsime toki, koki T. M. D. yra užsibrėžus sa-vo programoje. Iki šiol tik Cle-velando, O. abi susivienjusios kuopos jau parėngė naudai T. M. D. vakarą paminėdami 25 T. M. D. gyvavimo. Clevelande eina-s laikraštis „Dirva“ 51-me num. iš gruodžio 23 d., 1921 m. idėjo gražų straipsnį apie T. M. D. Taigi visi pasekime cleve-landiečius ir regkime vakarus, pramogas, etc. naudai T. M. D. Reikia visoms kuopoms dirbti, nes tik dirbant galima laimėti, ir žiemos vakarais tik ir dirbti visiems kuogeriausia progā.

Pas musų kasininką, A. B. Stri-maitį, yra prisiūsta iš Kauno nuo „Varpo“ B-vės, kuri spaus-dina musų naują leidinį „Psycho-logijos Vadovėlis,“ pirmasis lan-kas, pavyzdys. Atrodo labai puikiai, spauda aiški, popiera gera ir netrukus visi nariai gaus naują ir labai naudingā, nema-žā knygā. „Varpo“ B-vė raštu praneša, kad užbaigta spausdin-ti pabaigoje sausio š. m. ir kaip tik užbaigsią, įrišiā ir tuoj mums prisiūsią, taigi jei tas iš-sipildytų, tai „Psichologija“ gausime, jei ne vasario mėn., tai jau kovo mėnesyje butinai.

Tiek šį kartą iš C. sekreto-riaus raštinės. Jonas Sekys.

SANDARIEČIAI, PLATINKI-
“SANADRĄ”!

Krikščionių Demokratių Politika.

(Tąsa).

Gimnazijoje kunigai ir jiems prielankūs mokytojai organizuoja iš mokinių jaunuosius krikščionis demokratų "ateitinius" ir uoliai persekioja "aušrininkus", "atžalininkus" ir kitokio nusistatymo mokinius, kurie tik ne nori būti jų įtakoje ir patys laisvi nori lavintis. Net vidurinė mokykla, kur yra visi dar nesubrendus jaunuomenė, krik. dem. įneša politiką, sėja neapykantą tarp mokinių, ir tas trukdo mūsų moksleiviams rimtai atsiduoti mokslui, gerai išsilavininti, pažinti tą, kas jiems gyvenime bus reikalinga.

Lietuvos pradžios mokyklas krikščionys demokratai pasirengę yra pavesti visiškai klebonų globai, padaryti iš jų panašias įstaigas, kaip prieš rusų buvo "cerkovo - prichodskie školy," kurias net rusų visuomenė dar caro laikais pripažino netikusiomis, ir V. Duma buvo nutarusi jas panaikinti.

Dabar mūsų St. Seime svarstomas pradžios mokyklų įstatymas, ir iš jo matyti, ko mūsų krikšč.-dem. siekia. Jų siūlomoms įstatymų pataisoms einant, mokytojas netinkamas klebonui arba jo gaspadinei, jau ir nebegalėtų būti mokytojami. Jie nori, kad mokytojų skyrimas, atleidimas ir perkėlimas prigulėtų ne nuo Apskričio Švietimo Komisijos (iš savivaldybių atstovų ir mokyklų instruktorius), kaip dabar Lietuvoje yra, bet nuo mokinių tėvų komitetų, kurie mokymo ir mokslo dalykuose ligi šiol pas mus mažai nusimanė ir mažai nusimano. Per tuos tėvų komitetus kunigai galėtų liuosai varyti savo klerikalinę politiką ir su mūsų pradžios mokyklomis ir mokytojais daryti kas tik jiems patiktų. Jei krikščionys - demokratai ištikrųjų pravestų Seime tokį pradžios mokyklų įstatymą, kaip dabar jie siūlo, tai dauguma geresniųjų mūsų liaudies mokytojų, be abejojimo, bus priversti mesti mokytojų patsilikus mokytojais tik kunigai patumdėliai, ir del to skaudžiai nukentės mūsų liaudies švietimo reikalai, nes jau ir dabar Lietuvoje mokytojų labai trūksta, ypač gerų mokytojų labai mažai yra.

Krikščionys - demokratai pradžios mokyklų mokytojus nori priversti, kad jie ir tikytos mokyty, kad kunigai būtų paliausoti nuo tikytos dėstimo, kad jie tik prižiūrėtų mokytojus ir išdavinėtų jiems ištikimybės liudymus.

Svarstant šį mokyklų įstatymą St. Seime krikščionys demokratai užsispyrę laikosi savo partinio nusistatymo, įneša įstatyman nevykusias savo pataisas, visai nepaisydami nei Švietimo Komisijos žinomų pasiūlymų, nei valdžios išdirbtो projekto, nei kairesniųjų Seimo narių rimtų išrodymų, kad toksai įstatymas bus Lietuvai nenaudingas. Jie neatšizvelgia į kitus kulturingus pasaulio kraštus, kurie jau turi gerai sutvarkytas ir pavyzdinai vedamas pradžios mokyklas. Jie čia varo savo siaurą partinę politiką. Jokie argumentai į jų protą jau nebeveikia, ir rodos bergždžias yra Seimo Švietimo Komisijos darbas, bereikalingos kitų St. Seimo narių kalbos: visi jie 59 užsimerkę kelia savo rankas, nes jiems taip jau iš viršaus įsakytą.

Valstiečių ir liaudininkų atstovai reikalauja, kad visos Lietuvos mokyklose tikytos mokymas būtų fakultatyvis, t. y., kad tikytos mokyklose mokintų tie, kurių vaikų tėvai norės, reikalauja taipogi, kad tikytos moky-

mas mokytojam būtų nepriverstinas, nes to reikalauja ir sąžinės laisvė, kuri yra įrašyta mūsų konstitucijon (pamatinin įstatyman). Su tuo kairiųjų atstovų reikalavimų krikšč. dem. ne tik nesutinka, bet gindami savo partijos politiką savo laikraščiuose ir susirinkimuose drįsta visur viešai meluoti, sakydami, kad valstiečiai ir liaudininkai visai nori išmesti tikybą iš mokyklų, kad jie buk kovoja su tikyba, griaua bažnyčią ir t. t. Tai yra grynas krikščionių - demokratų melas ir šmeižtas! Norėdami sumažinti žmonių pasitikėjimą kairiosioms srovėms, visi mūsų klerikalų laikraščiai, kaip susikalbėję, prirašo visokių žmonių įvairiomis baisenybėmis, vienoje Lietuvoje kunigai sako atantinukams pamokslus apie bedievius, socialistus, bolševikus, laisvamanius ir k., daro susirinkimus, prikalba daug melo, rašo protestus prieš Lietuvos Mokytojų Profesinę Sąjungą ir prieš visus tuos žmones, kurie tik nenori nusilenkti kunigams, nesilaiskinti jų plačiųjų skvernų, kurie tik turi drąsos kovoti už sąžinės laisvę ir t. t.

Naudodami savo politikai bažnyčias ir žmonių tikybą, krikščionys - demokratai tuom pačiu jau pažemino bažnyčios ir tikytos garbę. Dabar jie stengiasi padaryti tą patį ir su mūsų mokyklomis ir mokslu. Jie nori, kad ir Lietuvos mokytojai ir mokyklos, kaip ir Lietuvos kunigai ir bažnyčios, būtų pakinkyti jų vežiman ir tarnautų tik-tai jų partijos reikalams. Kunigai nepripažįsta laisvo, nevaržomo, tikro mokslo, koksi yra visame pasaulyje, bet prie visko nori prisiekti šiol pas mus mažai išskaba. Vienok šimet rudenį buvusieji Kaune įvairių Lietuvos visuomenės sluosnių dideli susirinkimai, kaip tai: Savivaldybių atstovų ir Lietuvos gydytojų susivažiavimai, visuomenės ir mokslo organizacijų atstovų susirinkimas, L. V. S. ir Liaudininkų atstovų susivažiavimai aiškiai pritarė valstiečių ir liaudininkų St. Seimo narių nusistatymui dėl visų mūsų mokyklų sutvarkymo, ir visi tie susivažiavimai priėmė atatinukams nutarimus ir protestus prieš krikščionys - dem. norus užgriebti Lietuvos mokyklas. Visa pažangioji Lietuvos visuomenė aiškiai tai supranta ir griežtai yra nusistatūsiai prieš tokią krikšč.-dem. klerikalinę politiką.

Ne tik mokyklų srityje krikščionys - demokratai stengiasi dabar pilnai įsigalėti, bet turėdami St. Seime viršų, jie ir žemės reformą savotiškai veda, ir Respublikos konstituciją nori savaip surašyti, ir valstybės išlaidas savo nuožiūra skirsto, ir vidaus ir užsienio politiką savon pusėn kreipia, žodžių yra pasiryšę visą Lietuvą saviškai sutvarkyti, viską sulyg savo kurpačio padaryti.

Valdininkus skiria tokius, kurie jiems patinka. Žinoma, dauguma jų skirtų valdininkų jaučia nuo ko jie priguli ir dalis jų tarnauja ne valstybei, ne krašto labui, bet savo karjerai ir krikščionių demokratų partijai, bet savo karjera ir krikščionių demokratų partijai, Delto tokie valdininkai tankiai persekioja ir spaudžia visus, kurie tik nusista-tę prieš krikščionis - demokratus, vadina juos bolševikais, nevalstybiniais žmonėmis, ir visą tai daro dažniausia sulyg kunigų arba jų agentų skundimų arba pranešimų. Jų žmogus laikinai einaš Respublikos Prezidento pareigas, St. Seimo Pirmininkas A. Stulginskis, nenorėjo tvirtinti Vidaus Reikalų vice-ministerio Kerpės, Krašto Apsaugos vice-ministerio Bylos, Apygardos Teismo nario Liudžiaus, Valstybės Kontrolės direktorio Lecek-

ko ligi Valstiečių Sąjungos ir Liaudininkų frakcijų atstovai nespaudė, ligi neįnešė St. Seimano apie tai paklausimo (žiūr. "Liet. Uk." 43 Nr.). Tų žmonių nenorėjo skirti vien delto, kad jie ne krikščionys - demokratai, nors jie yra visiems žinomi labai geri ir dori valdininkai.

Krikščionys - demokratai turi "Katalikišką Veikimo centrą," kuris susidaro iš įvairių organizacijų pritaikinti reikalui: sodžiaus jaunimą vilioja į "pavasarininkų" kuopas, moksleivius į "ateitinius," mokytojus stengiasi atitraukti iš Lietuvos Mokytojų Profesinę Sąjungos ir Katalikų Mokytojų Sąjungą, moteris buria į Katalikų Moterų Draugiją, tveria visų šventų vardais darbininkų draugijas ir mulkina darbininkus savo "Darbo Federalijoje," mažąžemius ukininkus ir bežemius "Ukininkų Sąjungoje." Neužmiršta ir dvarininkų, duodami jiems atlyginimą už nusavinamus dvarus ir kitokių patogumų teikdami. Bet labiausia jie susirpinę tai kunigais, kad jiems visur ir visuomet būtų gera, kad jie turėtų žemės lygiai, kaip ir dvarininkai, kad jiems būtų dar ir iš valstybės išdo algos mokamos ir t. t. Žodžiu, krikščionys - demokratai moka prie visų savo kailį pritaikinti, visiems nori įtikti, visus pamti savo klerikalinėn globon ir visur viešpatauti. Kaip ilgai tas darbas jiems seksis, tai prigulės nuo Lietuvos liaudies susipratimo, nuo jos apsišvietimo.

Juo tolyn, juo labiau drąsesni darosi krikščionys - demokratai, juo mažiau skaitosi su kitų srovių nusistatymais ir reikalavimais. Savivaldybėse, turėdami vienu ar dviem balsais daugiau, jie drįsta neįsileisti į Valdybą nė vieno kairesnių pažiūrų žmogaus (Rokiškis, Joniškis ir k.). Esu tikras, jeigu tik jie pajiegtų pilnai įsigalėti Lietuvoj, kaip jie to nori, tai tuomet ant visų uždėtų tokią savo klerikališką leteną ir visą Lietuvos gyvenimą tokiu padaryti, kad visiems ne krikščionims demokratams būtų trošku Lietuvoje gyventi. Jie jau dabar, kuomet taip mažai pas mus valstybiniam darbui prityrusių žmonių, drįsta begėdiškai politikuoti ir neskirti valdininkais ne jų plauko žmones, tai kas būtų, jei jie daugiau jiegtų turėti ir jas išvystytų? Reikia tikėtis, kad tuomet mažiausio valdininkelio reikalautų butinai turėti klebono ištikimybės liudymą.

Tokią tai "laisvę" ruošia krikščionys - demokratai Lietuvai. Ne už tokią "laisvę" kovojo mūsų pirmtakai Kudirka, Višinskis, Vaičaitis ir daug kitų dvasios milžinų, ne del krikščionių demokratų "laisvs" buvo jie ir kiti kankinami rusų kalėjimuose, tremiami Sibiran ir kitur, ne del to jie pasišventę dirbo, nesigaildami nė laiko, nė lėšų, nė sveikatos, nė savo gyvybės... Ne del tokios "laisvs" 1883 m. pradėjo sviesti Lietuvai "Aušra," skambino ir kėlė "Varpas," žadino pabusti "Ukininkas," "Naujienos," "Darbininkų Balsas," "Draugas" ir k.

Tokiais keliais eidami, tokios politikos laikydamiesi mūsų krikščionys - demokratai negalės pastatyti gero, tvirto valstybės rumo. Todel, kam rūpū mūsų krašto ateitis, visų yra šventa pareiga stabdyti tuos krikščionius - demokratų pertolimus užsi-mojimus, mažinti jų perdidelę drąsą, pažaboti jų apetitus, neleisti jiems naudoti valstybės savo partijos reikalams, versti juos žiūrėti daugiau valstybinio, o ne siaurų savo partijos politikos reikalų. Tokia nenormale dabartine mūsų krašto padėtimi turi susidomėti visų kairesniųjų partijų pakraipų ir sro-

vių žmonės, kam tik rūpi žmogaus ir piliečio laisvė. Čia yra gyvas reikalas visų santariečių, valstiečių, liaudininkų, socialdemokratų partijų ir atskirų žmonių, kurie tiktai stovi ant mūsų valstybinio pamato ir, kurie nemano tilpti krikščioniškai-demokratiškan maizan, išstoti prieš dešinįj klerikalų frontą ir išstatyti vieną bendrą kairįjį frontą. Juk tai privati kova už laisvę mūsų Krikščioniškai-Demokratiškoje Lietuvos Respublikoje!

Apie tai turėtų rimtai pagalvoti Lietuvos visuomenė ir kiekvienas doras Lietuvos pilietis, tikras demokratas, ne krikščionis demokratas. K. Išėiginis.

("Liet. Uk").

SANDARIEČIAI, PLATINKI- "SANDARA"

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPŠINĖ

"Cit neverki mano mažulėli - neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiučiai-luilia."

Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bonką

BAMBINO
Valstiežiškis užreg. S. V. Pat. Ofise

Arbatinis šaukštukas tnojus pašalins kudi-
tinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!"

Motinos! Jeigu jūsų aptiekorius neturi jo, tai prisįskite 40c. pašto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Ateiminkite, jeigu pirkaite pas mus, suodėsyste pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždųką.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Žiemos Vakarams.

Knygos!

Sulaukus šaltos žiemos vakarus kiekvienas juos praleidžia namuose. Tad, kad nepraleisti juos veltui, ir kad įsigyti dvasinio peno, patartina perskaityti šias knygas:

ŽMOGAUS PAREIGOS, didelė knyga iš 245 puslapių, kurioje nurodoma, kaip reikia žmogui gyventi. Kaina . . . \$1.00

SVETIMOJ PADANGĖJ PAsAULIO VERPETUOSE. Eilių knyga, didelio formato, 200 puslapių, kurioje telpa daug linksmų dainelių. Kaina . . . \$2.00

"AIDU - AIDUJAI", ką-tik gavome iš Kauno, Fausto Kiršos, žymaus poeto eilių knyga, virš 100 eilių, 111 puslapių. Kaina . . . 25c.

VISAS SVIETAS: žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai; kiekvienam naudinga knygutė. Kaina . . . 20c.

DANGAUS AUKŠTUMAS IR ŽMOGAUS SENUMAS. Labai žingėdai knygutė, su daug paveikslų ir eilėmis "Anykščių šilelis", 150 puslapių. Kaina . . . 20c.

ANDERSONO PASAKOS. Puiki pasakėlių knygelė su paveikslais, labai naudinga priaugčiam jaunimui. Kaina . . . 30c.

TRACHOMA. Nurodoma, kaip sergėti akis, ką visiems reikia žinoti. Kaina . . . 15c.

LIETUVOS GASPADINĖ. Kiekvienai moteriai ar merginai reikia perskaityti. Kaina . . . 10c.

Patariame kiekvienam sandariečiui arba "Sandaros" skaitytojui šias knygas įsigyti. Taipgi turime Lietuvos laikraščius, "Lietuvos Ukininką" ir kitų, kurie parsiduoda po 5c. Reikalaujami sykiu siųskite ir pinigų.

"SANDARA,"
327 E Street, Boston 27, Mass.

Laiškai Lietuvon

Kam rašyti laiškus Lietuvon ant prasto popiero, kadangi "Sandaros" Administracijoje galima gauti puikių laiškamis popierų su gražiomis kvietkomis ir puikiausiomis eilėmis, kurias dabar atspausdinome. Kaip va:

LINKIU JUMI LAISVOS LIETUVOS; I TĖ TYNĖ; MUSU VILNIUS; PASVEIKINIMAS (Lietuva Tėvynė Mūsų); ATMINIMAS LIETUVOS; SKUBĖKI LAIŠKELI; PAS GIMINES; PAS TĖVUS; PAS BROLI.

Visi laiškai su naujaisiomis eilėmis parsiduoda po 5c., 12 už 50c. Daug imant duodame nuošimtį.

"SANDARA,"
327 E Street, So. Boston, Mass.

ATLAS CLOTHING CORPORATION

Didžiausia ir garsiausia išdirbystė visokios rūšies rūbų Naujoj Anglijoj. Mus išdirbimas yra kuogeriausias ir prekės visiems prieinamos. Norėdami supažindinti su mūsų ofis ir dirbtuvė yra ant

343 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
(2-ros ir 3-čios lubos).

VISUOMENEI SVARBU!

Visi reikalaukite "VANAGO" No. 12, kuriame rasite iš korto dokumentus, aiškiai parodancius, kur J. S. Vasiliauskas padėjo Susivienyimo L. R. K. A. 40,000 dolerių. O kituose "VANAGO" N. N. rasite dar žingėdesnių dalykų!-

"VANAGO" kaina 2 dol. metams, 1 dol. pusei metų ir 15c. N. Reikia užsimokėti iškalno. Gausi "VANAGĄ" po du kartu į mėnesį. Rašyk:
"VANAGAS,"
R. F. D. 24, Box 109, So. Akron, Ohio.

\$30.00 Dykai

Apaukuotus laikrodėlis ant 21 akmenų ir lensiugėlis del moterų ir vyrų. Norėdami supažindinti su mūsų tavoru, mes išdailysime 500 tų geriausių laikrodėlių dykai. Del daugiau informacijų ir del katalogo, prisįskite už 12c. stempų į

PEARL TRADING CO.,
Box 123, 189 Pearl St., New York, N. Y.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrinu su

ANCHOR PAIN-EXPELLER

Valstiežiškis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiūrėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalank, kad turėtū Ikaro (Anchor) Valstiežinlį.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kamps G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Dickinson 3995 M.

Dr. Ignofas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Valandos: Nuo 9 iki 10 A. M.
" 3 " 5 P. M.
" 7 " 8 P. M.
Nedeliomis " 10 " 3 P. M.

Išgzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.
Akiu Specialistas.

399a Broadway,
Iarpe E ir F gatviu, South Boston.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos:

Rytails iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakaraia 6 iki 9.

536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer
DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mas. viršui "Iver Johnson" kautuvė

Patyręs dentistas, priems mos kainos. Atdara subatom po pietų. Nedėliomis pagis sutartį. Telephonas Park 331.

F. KLEIN L. HOFFMAN

Lietuviška Krautuvė

BUFFALO FURNITURE STORE
Furniture Repaired and Postering

579 Grand Ave., Tel. Lib. 8515
Home address: 23 Chadem St. NEW HAVEN, CONN.

Vietos žinios.

BUS DVEJI APVAIKŠČIOJIMAI.

Paminėjimui ketvirtųjų metinių sukaktuvių Lietuvos nepriklausomybės vasario 16 d. Bostone bus dveji apvaikščiojimai, nes sandariečiai su socialistais išvien turės vienus apvaikščiojimus, ir klerikalų lyderiai su tais katalikais, kuriuos jiems pasiseks prisimontyti prie savęs, turės savo atskirą apvaikščiojimą.

Buvo manyta turėti visų bendras apvaikščiojimas, delto vietinės Lietuvos Piliiečių Sąjungos kuopa sausio 14 d. išsiuntinėjo organizacijoms užkvietus išvien švęsti Lietuvos šventę.

A. L. R. K. Federacija išvien su L. L. Paskolos stotim, gavę L. P. S. pakvietimą, pačios nuo savęs sausio 18 d. išsiuntinėjo pakvietimus sriovių veikėjams susieiti į konferenciją sausio 20 d. vakare.

Taigi pagal šį Federacijos kvietimą ir susirinko Sandaros, L. P. Sąjungos, Liet. Soc. S., Federacijos ir L. L. P. Stoties atstovai tarties, kaip būtų galima visoms srovėms išvien apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiojimo dieną. Sutikta, kad jokių parodų lauke nedaryti, tik parengti prakalbas ir koncertą, padengimui vietos išlaidų padaryti įžangos mokesnį, padaryti rinkliavą Vilniaus atvadavimui. Toliau subendrintas veikimas sutruko, nes klausime, kaip siųsti aukos, nesutikta. Sandariečiai ir socialistai reikalavo, kad aukos būtų siųstos stačiai į Lietuvą, gi Federacijos atstovai užsispyrė, kad siųsti per atstovybę. Paklausti Federacijos atstovai, delko jie užsispiria pirma duoti pinigų pačupinėti p. Čarnekiui ir tik paskui jau siųsti Lietuvon, tuomi tik suvilkinant siuntimą ir padarant daugiau išlaidų — negalėjo parodyti jokios svarbios priežasties. Taigi buvo aišku, kad čia tik klerikalų partijinis užsispyrimas, kišimas net mažmožiškų partijos patogumų viršum viešo reikalo, taigi jiems ir nenuleista. Federacijos atstovai teisinosi, buk jie delto negali nusileisti, kad Federacija jau nutarus, kad aukos butinai turi eiti per atstovybę. Kad klerikaliai minutų atgal tas pats Federacijos atstovas buvo pareiškęs, jog jie neturi jokių tarimų darę, tad buvo aišku, kad čia kame nors dalykas netyras, kad nuo Federacijos atėję ne Lietuvos sunų, tik politikieriai.

Federacijos atstovai sakėsi negali nusileisti tame klausime be Federacijos naujo perbalsavimo. Jei Federacija apsiims išsižadėti reikalaujamų privilegijų, žadėjo greitai duoti žinią tiems patiems konferencijos nariams ir toliau tęsti posėdžius. Bet Federacija savo partysviškumo, matyti, neišsižadėjo, konferencija nebuvo atnaujinta, pereitoje nedėlioje kun. Urbanavičius bažnyčioje užsakė, kad "katalikai" (suprask — klerikalai arba kuniginiai) turės savo atskirą apvaikščiojimą.

Reiškia — bus du apvaikščiojimai. Kuniginiai turės savo apvaikščiojimą, gi Liet. Piliiečių Sąjunga parengs apvaikščiojimą tiems, kurie savo protu gyvena ir kurie svietiškuose reikaluose be kunigo žino, kaip tvarkyti savo biznį. Bus klerikalų apvaikščiojimas, kur gal vėl siulus kartuves, ir bus Laisvų Piliiečių apvaikščiojimas, kur bus dedamos pastangos atgaivinti laisvą Lietuvą, kurioje kiekvieno žmogaus — kataliko ar nekataliko — sąžinė bus pagodojama.

Pamatysime, ar dar daug yra žmonių, kurie nori "poniškos" Lietuvos, kurioje bus gera tik pónams ir kunigams — tie eis į

klerikalų apvaikščiojimą. Pamatysime, kiek yra ir geidžiančių laisvos Lietuvos, kurioje kiek lengviau būtų darbo žmogui — tie eis į L. Piliiečių Sąjungos parengtą apvaikščiojimą. Nepamirškite, kad pernai tie patys klerikalai buvo užsispyrę šv. Kazimiero dieną švęsti vietoj Nepriklausomybės dienos. Šįmet jie jau nusiprato. Bet jie visados atsilikę.

PRANEŠIMAS IR PAKVIETIMAS.

A. L. T. Sandaros 7kuopa mediniame susirinkime išrinko tris organizatorius. Kadangi mūsų kuopa didėja nariais kasdien, ir plėtojas jos veikimas, ir nevisi nariai gali ateiti į susirinkimą dėl visokių kliūčių, dėl palengvinimo narių pareigų, mūsų išrinkti organizatoriai turi pilną teisę priimti narių mokestis. Taipgi mūsų organizacijai prasišinės naujus narius. Reikale mūsų gerovės noriu pasakyti keletą žodžių. Kodel mes, lietuviai Amerikoje gyvenanti, turim dėtis prie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros? Jeigu mes esam tie lietuviai, kuriems rupi Lietuvos ateitis ir gerovė; jeigu mes turim nors truputį Tėvynės meilės savo širdyje; jeigu mes gyvename šioje laisvoje šalyje, jau pripratome prie laisvės, jau priaugom, kaip turim valdyties ir luosai gyventi, jei pamylėjom laisvę ir apsigelbėm, kad mūsų Lietuvai reikia laisvės, kad mūsų žemdirbiai žemelę valdytų demokratai ukininkai, kad jiems nebūtų ponų jungo, kad mūsų šalyje būtų 8 valandų darbo diena, kad būtų atdaros mokslainės, kad būtų užtikrinta duona sulaugus venatvės, kad nereikėtų algas mokėti kunigams už tai, kad jie yra kunigai — jei to viso norime, tai privalome dėties prie Sandaros, nes tai mūsų platforma ir A. L. T. S. viršiausias tikslas buvo, yra ir bus ir mus programos turės būti išpildytas.

Jeigu norim, kad Lietuvoje būtų visi laisvi; jeigu norim, kad mūsų žemelė būtų luosa nuo ponų jungo, tai yra vienas kelias — stoti į organizacijas, kurioms rupi darbo žmonių ateitis ir viską gali padaryti. Mums būnant išsklidusiems, neorganizuotiems, mūsų balso niekas neklauso. Atėjo ta valanda, kad turi būti nusistatę, ko nori iš Tėvynės savo: ar laisvės pilnoje to žodžio prasmėje, ar ponų varžytos laisvės. Tūkstančiai lietuvių nori to, ko jau Sandara seniai reikalauja. Tamistos norams ir darbo žmonių gerovei Sandara dirba šiandien, tik belieka stoti į sandariečių eiles ir jų gerovę. Organizuota laudis dirbti tą darbą su pasišventimu ir kantrumu — kol bus gauti rezultatai. Šiandien juodiesiems apaštalamis rupi ponų jungas, mums kartuvės už tai, kad mes esam lietuviai demokratai ir trokštame gerovės savo Tėvynėi. Mums rupi Lietuvos ateitis ir žmonijos gerovė. Kada paklaus mūsų organizatoriai: ar priklausai prie Sandaros? be jokio atsakymo dėkis, jei dar nepriklausęs, darbu ir finansais. Šūnėmis dirbdami atsieksite savo tikslą. Jei lauksime rankas sudėję, tai išties gali visus išskirti. Laikas dirbti, laikas kovoti už buvį! Tik pažūrėjime į istorijos lapus: kas dirbo, kas protavo, tas šiandien laimingas ir garsus.

Tai kviečiu visus mylinčius mūsų gimtinę stoti į mūsų užbriežtą darbą, į kovą už Lietuvos laisvę. Musų A. L. T. Sandaros 7 kuopos susirinkimai būna kas antra sereda kožno mėnesio, Sandaros kambariuose norėdami gauti informaciją, kreipkitės į organizatorius: S. Jokubauską, F. Simanavičių ar S. Stankevičių. Kviečiu narius prie darbo! Kviečiu naujus

sandariečius prie darbo. Jungkim šiandien savo įiegas! ST. MOCKUS, pirmininkas.

SANDARIEČIŲ VAKARAS.

Sausio 21 d., Lietuvių salėje, So. Bostone, A. L. T. Sandaros 7 kp. pasidarbavimu likos sušlosti du veikalai: "Aukso Veršis", vieno veiksmo komedija, kurį sulošė 7 kp. nariai, o antrą veikalą "Dvikojis Katinas", keturių veiksmų komedija, sulošė worcesteriečiai 16 kp. nariai. Veikalas "Aukso Veršis" nėra labai užimantis, ir didelio įpuzdžio negali padaryti. Jo sulošimas protarpiais buvo geras, tarpais kiek silpnėnis, bet aplamai imant, galima pasakyti, kad išėjo pusėtina gerai ir publikai tarpais davė saldaus juoko.

Gi antras veikalas, "Dvikojis Katinas," yra daug gyvesnis ir susirinkę saldžiai pasijuokė. Šio veikalo lošimas išėjo gerai, nes worcesteriečiai ne juokais buvo prisirengę savo "katiną" parodyti bostoniečiams. Šis naujas veikalas buvo loštas dar iš ran-

Mano Kelionė į Ameriką.

Apleidžiant Mickiškių kaimą, Batakių valsčių, visi mano draugai ir draugės žingeidavo, kaip man kelionė pasiseks į tą garbiną Ameriką. Kadangi sužinojau mano atvažiavimą Amerikoje gyvenanti lietuviai, žingeidavo apie atvežimą savo giminių. Šiuomi kelišis žedžiais pabriežsių savo keionę iš Lietuvos.

Gavus žinią iš Amerikos, kad rengčiau į kelionę, pirmiausiai gavau iš valsčiaus liudyjimą važiuau į Apskritį ir už 14 dienų gavau apskričio liudyjimą. Tada važiuau į Kauną ir gavęs užsienio pasą leidaus į Rygą prie Amerikos Konsulo ir padaviau affidavitus, kuriuos prisieuntė Baltic States Finance Corp. Konsulis pareiškė, kad už keturių mėnesių gausiu leidimą važiuoti į Ameriką.

Už 4 mėnesių gavusi leidimą važiuoti, Kastantas Norkus išdavė korčiukę, kad eičiau prie Baltic States Finance Corp. daktaro, kuris peržiūrėjo ir išdavė liudyjimą mano sveikatos, kad kelionėje niekas nekludytų. Už peržiūrėjimą mokėti nereikia.

Važiuojant iš Kauno praleido agentai iki pat laivo taip, kad kliūčių jokių neturėjau. Baigdam savo raštelį tariu padėkos žodį K. Norkui ir Baltic States Finance Corporation ir visiems, kurie nori atsiimti savo gimines patariu kreiptis į BALTIC STATES FINANCE CORPORATION, 357 Broadway, So. Boston, Mass. Petronėlė Atkočaitė, 722½ East Eighth St., So. Boston, Mass.

kraščio, autoriaus Bl. Kadagučio. Jis yra gyvas ir greit pagauantis publikos simpatiją. O kadangi dar jis maž-daug yra reikalingas pataisyti keles scenas, tai nuo savęs patarė, kad Bl. Kadagutis nevilkindamas, laiko jį peržiūrėti ir jį paduoti spaudai, nes mes, amerikiečiai lietuviai, labai nusiskundžiame del lengvai prieinamų veikalų gyvuną ir atsivežę parodytų bostoniečiams.

Milžiniškas Koncertas

RENGIA M. IR D. DR-JA "GABIJA" VASARIO-FEB. 4 D., 1922 KAMPAS E IR SILVER STS., SO. BOSTON, MASS. Pradžia 8-tą val. vakare.

Šis koncertas bus vienas ir puikiausių su plačausiu programu. Šiame koncerte dalyvaus gerb. Antanas ir Ona Pociai ir P. Skrickis iš Worcester, Mass. Taipgi kaip "Gabijas" choras, taip ir vyrų kvartetas sudainuos daugų naujų dainelių. Pirmą progą bus bostoniečiams išgirsti tokį didelį koncertą. Visus širdingai kviečia RENGĖJAI.

Didelis Koncertas.

Rengia Pašelpinė Draugija "Vienybė" SAUSIA - JANUARY 29 DIENĄ, 1922 M. LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 26 Lincoln Street, Brighton, Mass.

Prdažia 2:30 val po pietų Šis koncertas bus vienas iš puikiausių. Dalyvaus gabiausi solistai ir solistės, minėti ant programo, ir antra dalis dar nėra solistai ir solistės, kurie labai pukai palinksmsj bostoniečius. Tai dar pirmą kartą turime tokį skaitlių artistų, kurie dalyvaus viršminėtame koncerte. Visus širdingai kviečia, KOMITETAS. Įžanga ypatai 75c., ir 50c., Vaikams iki 6 metų 15c.

Pranešimas!

Siuomi pranešame Bostono ir apielinkės lietuviams, kād užlaikome kostumerską departamentą, kur pasiuvame visokius naujos mados stailiškus drabužius už pigiausią kainą. FRANK RUPKELIS ir K. V. ŽIURINSKAS, 60 Thayer St., Boston, Mass.

Reikalinga Tojaus.

Pirmos klesos kepėjas, kuris gali kepti juodą, pus-baltę ir latvišką duoną, taipgi jeigu galėtų kepti baltą duoną ir saldinius, būtų labai pagėdaujama. Nuolatinis darbas geram darbininkui. Duokite atsakymą ant sekančių klausimų: 1.—Kiek metų išdirbote pekarnėje? 2.—Kokias duonas galite kepti atsakančiai? 3.—Pas kokias kompanijas dirbote ir kiek laiko? 4.—Kiek senuo ir ar vedęs? 5.—Kiek algos reikalaušite už 9 ar 10 valandų darbo? 6.—Kas Tamstą pažįsta gerai ir kursai galėtų liudyti Tamstos charakterį. Rašykite į POST OFFICE BOX 12, SOUTH BOSTON, MASS.

Geriausia Proga NORINTIEMS VAŽIUOTI LIETUVON

Kelionė bus Linksma ir PARANKI NEDĖLIOJE, KOVO - MARCH 12-tą DIENĄ, 1922 M. Didžiulis laivas AMERIKA specialiai atplauks į BOSTONĄ ir paims visus per mus keliaujančius pasažierius iš Bostono porto ir plauks tiesiog į BREMENĄ. BREMENĖ visi keleiviai persės į SPECIALI TRAUKINI KAUNĄ ir be persėdimo su visais bagažais važiuos į KAUNĄ. Važiuojančius tuo Laivu lydės žymus mūsų KURJERAS, kurs važiuos iki pat Kauno. NELAUKITE! Kurie žadat važiuoti Lietuvon, tuojaus užsisakykite vietas, nes pigesnės ir tokios parankios kelionės niekur nerasite. Rašykite tuojaus į grynai lietuvišką Bankinę įstaigą

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION SO. BOSTON, MASS. 357 BROADWAY. Telefonas So. Boston 1061.

Eik ir Šok! Šokiai bus subatos vakare, SAUSIO - JAN. 28 D., 1922 M. LIETUVIŲ SALEJE, Kampas E ir Silver Streets, So. Boston, Mass. Prasišės 8-tą val. vakare Rengia The Freddie Warren Association Tel. S. B. 2488

DR. J.C. LANDŽIUS - SEYMOUR LIETUVIS Gydytojas ir Chirurgas 506, Broadway, S. Boston. Valandos: 9-11; 2-4, 7-9.

Ofiso Tel. S. B. 441 Residence W. Newton 1016-R. Lietuvs Advokatas Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo. FRANAS J. KALINAUSKAS, 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS Žinomas senas biznferius ANT. NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass. ATIDAKE visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsoz Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite gerą prekes ir mandagų patarnavimą.

Išgaminuoju Akis Pritaikau Akinius Galvos skaudėjimas ir kitoki negeistini apsišėikimai kuno tankiai paeina nuo nuvargusių akių. Duok savo akis išgaminuotai patyrusiam optometrui. Vienintelis lietuvis optometras (akių specialistas) Naujoje Anglijoje. J. L. PAŠAKARNIS O. D. Ofisas ir Gyvenimas: 377a Broadway, cor. E Street, SO. BOSTON, MASS.

Strand Lunch Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Švariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti. Taigi atiek, o persitikrinsi. K. BLINSTRUBAS, Prop. 304 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DEL VISŲ! Taisau visokius čeverykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikite del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių salės. P. BUTKEVIČIUS, 301 E St., So. Boston, Mass.

Puiki Lietuviška UŽEIGA pas ANTANĄ TAMULEVIČIŲ 300 Broadway, S. Boston Mass.